

Hiše na Lučinskem med letoma 1291 in 1785

UVOD

Izraz Lučinsko uporabljamo za celotno ozemlje katastrske občine Lučine. Vanjo je leta 1825 sodilo šest naselij: Lučine, Prilesje, Zadobje, Brebovnica, Dolge njive ter Suhi Dol in Goli Vrh, ki sta predstavljala skupno naselje. Vse hiše so spadale pod podružnično cerkev sv. Vida v Lučinah. V katastrski občini je ležala tudi hiša Kremenik 8, ki pa ni spadala pod zvon sv. Vida in so jo v naselje Zadobje premestili šele leta 1907.

Zgodovina Lučinskega do konca 18. stoletja je vključena v opus Pavleta Blaznika o loškem gospodstvu freisinških škofov, katerega del je bilo tudi Lučinsko.¹ Potek srednjeveške kolonizacije na Lučinskem v 13. in 14. stoletju osvetljujejo urbarji loškega gospodstva. V urbarjih iz let 1291 in 1318 so v poljanskem uradu navedene vasi Lučine, Prilesje, Dolge njive in Zadobje, v urbarju iz leta 1501 pa tudi Suhi Dol. Hube v teh vaseh so nastale večinoma že pred letom 1291, za imena lastnikov pa prvič izvemo leta 1501.² Ozemlje, ki je leta 1770 ob formiranju naselij prišlo pod Brebovnico in pod Goli Vrh, so poselili na koncu 16. in v začetku 17. stoletja.³

Zgodovino lučinskih vasi in tamkajšnjih hiš ter ljudi od druge polovice 18. stoletja do 2. svetovne vojne je v treh knjigah opisal Tone Košir.⁴ Pri pisanju se je opiral predvsem na vire, ki so nastali po uvedbi hišnih števil, leta 1770. Ti viri so zemljiška knjiga loškega gospodstva, franciscejski kataster ter

- 1 Blaznik, *Škofja Loka in loško gospodstvo* (v nadaljevanju: *Škofja Loka*); Blaznik, *Srednjeveški urbarji za Slovenijo* (v nadaljevanju: *Srednjeveški urbarji*); Blaznik, *Kolonizacija Poljanske doline* (v nadaljevanju: *Kolonizacija*).
- 2 Blaznik, *Srednjeveški urbarji*, str. 146 in 195. V urbarjih iz leta 1291 in 1318 je v žirovskem uradu vpisana vas Suchadole z dvema hubama, ki sta jo najprej Koblar (Koblar, Loško gospodstvo freisinških škofov, str. 70) in nato Blaznik (dela pod opombo 1) postavila v Suhi Dol. Veliko bolj verjetna lokacija je Osojnica pri Žireh: Leben - Seljak in Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem* (v nadaljevanju: *Knjiga hiš*), str. 27.
- 3 Blaznik, *Kolonizacija*, str. 46.
- 4 Košir, *Življenje na Lučinskem skozi stoletja*, Košir, *Suhi dol in Suhodovci*, Košir, *Korenine našega drevesa: Mihov rod z Dolgih Njiv*.

krstne, poročne in mrliške knjige. Za zgodovino hiš pa so uporabni tudi bogati podatki iz terezijanskega katastra (iz let 1748–1756) in urbarjev loškega gospostva med letoma 1501 in 1714.⁵ Povezavo podatkov iz časa pred in po uvedbi hišnih številk omogoča terezijanski kataster, v katerem najdemo dva seznama lastnikov, ki pa sta napisana v različnih sistemih. Prvi seznam se imenuje obrazec D in je napisan na isti način kot urbarji loškega gospostva: v naseljih so vpisane le hube, vse kajže in rovtve pa dobimo v razdelkih kajžarjev in novincev brez lokacije. Drugi seznam je stiftni register: v njem so tudi kajžarji in novinci razvrščeni v že obstoječe urbarske vasi, vse posesti loškega gospostva pa so oštevilčene z zaporednimi številkami od 1 do 2807. Te številke imenujemo rektifikacijske številke in z njihovo pomočjo lahko ugotovimo, katero hišno številko je leta 1770 dobilo določeno posestvo loškega gospostva. Rektifikacijske številke so namreč vpisane tudi v jožefinskem katastru iz leta 1785 in zemljiški knjigi loškega gospostva, ki je bila nastavljena okrog leta 1786.

V tem prispevku predstavljamo zgodovino hiš na Lučinskem, od leta 1501 do konca 18. stoletja, na podoben način, kot je bila za to obdobje opisana zgodovina hiš na Žirovskem.⁶ Na nekaterih mestih je predstavitev v tem prispevku celo bolj izčrpna, kot je zaradi velikega števila hiš lahko bila v Knjigi hiš na Žirovskem. Prispevek je dopolnitev h knjigi *Življenje na Lučinskem skozi stoletja*.⁷ Obe deli tako skupaj podajata zgodovino hiš na Lučinskem, od začetka 16. stoletja do 2. svetovne vojne.

ARHIVSKI VRI

Urbar podružnične cerkve sv. Vida v Lučinah

Urbar se začne s 1. januarjem 1785 in ima popisane posestnike, ki so spadali pod podružnično cerkev v Lučinah.⁸ Vsaka posest je vpisana na svoji strani oziroma listu. Naslovu sledi lastnik, pripisani so tudi nekateri kasnejši, vendar brez datuma menjave lastnika. Sledita skupna višina dajatev, odmerjenih leta 1785, ter zaznamek, za katero leto so bile dajatve plačane. Dajatve so prikazane v tabeli 4 na koncu prispevka.⁹ V urbarju so vpisane posesti Lučine 1 (dvakrat), 5, 6, 7 (dvakrat) in 9; Dolge njive 1 in 3; Suhi Dol 5; Goli Vrh 2 in 3; Brebovnica 1, 3, 5, 6, 7, 8, 11 (dvakrat), 12 in 14; Prilesje 1, 4 in 5 in Zadobje 2, 3, 4, 5, 8 ter 10.

5 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš*: v knjigi je najprej predstavljena metoda, po kateri lahko urbarskim posestim določimo kasnejše hišne številke, podatki pa so uporabljeni pri opisu zgodovine vasi in hiš na Žirovskem, od leta 1501 do 1900.

6 Glej op. 5.

7 Glej op. 4.

8 NŠAL, *ŽA Lučine*, urbar podružnične cerkve sv. Vida v Lučinah iz 1785.

9 Skoraj vse hiše so bile zadolžene in so plačevale obresti od glavnice, ki je bila poplačana leta 1808. Kajže drugih obveznosti niso imele, kmetije (naslednice hub in rovtov) pa so imele še druge prispevke, med katerimi sta bila glavna »Pizha« in »Wetter Mesß«.

Tabela 1: Posesti z Lužinskega, vpisane v zemljiško knjigo loškega gospodstva okoli leta 1786.

Naselje	Hišna št.	Hišno ime	Rektif. št.	Lastnik (štiftni register leta 1754)	Vas ali rubrika v obrazcu D	Zap. št. obrazec D	Prvi vpis v urbar	Urad *
Brebovnica	1	Žagar	840	Martin Matschekh	Neugereuttler	67	1630	P
Brebovnica	2	Kos	838	Matheus Kosß	Neugereuttler	37	1630	P
Brebovnica	3	Hrastovc	825	Philliph Lotritsch	Unterssassen	76	1586	P
Brebovnica	4	Košpir	839	Luca Oblackh	Neugereuttler	40	1630	P
Brebovnica	4	Košpir	841	Andre Kermel	Neugereuttler	74	1754	P
Brebovnica	6	Bloška	831	Stephan Oblackh	Unterssassen	85	1626	P
Brebovnica	7	Bolka	832	Stephan Lemouiz	Unterssassen	86	1660	P
Brebovnica	8	Lazar	833	Caspar Oblackh	Neugereuttler	7	1630	P
Brebovnica	11	Mavrčan	834	Agatha Stephantsciisch	Neugereuttler	8	1630	P
Brebovnica	12	Tončk	835	Urban Oblackh	Neugereuttler	9	1630	P
Brebovnica	14	Šimc	868	Matheus Wertschitsch	Sterschinach	1	1560	P
Dolge Njive	2	Arhar	846	Gerra Oblackh	Dolgi Nivi	1	1291	P
Dolge Njive	3	Dermota	847	Hannes Dermotha	Dolgi Nivi	2	1291	P
Goli Vrh in Suhi Dol	2	Trčk	56	Paul Tertscheck	Coniverch	2	1560	P, H
Goli Vrh in Suhi Dol	3	Jesenska	58	Thonne Jessencko	Coniverch	3	1560	P, H
Goli Vrh in Suhi Dol	5	Kocon	845	Jurj Ferlan	Suchi doll	1	1501	P
Kremenik	8	Brložnik	1150	Alenka Wisouitscher	Neugereuttler	2	1630	K
Lučine	1	Selevc	830	Florian Oblackh	Lutschnach	5	1318	P
Lučine	5	Škrbinca	827	Hannß Kosß	Lutschnach	2	1291	P
Lučine	6	Benetk	826	Ursha Oblackh	Lutschnach	1	1291	P
Lučine	7	Vovšar	828	Alenka Jerreb	Lutschnach	3	1291	P
Lučine	9	Žerovc	829	Ursha Oblackh	Lutschnach	4	1291	P
Prilesje	1	Grogovc	842	Luca Ershnoshnikh	Per leschi	1	1291	P
Prilesje	4	Jurman	843	Marusha Matschekh	Per leschi	2	1291	P
Prilesje	5	Kožuh	844	Mathia Oblackh	Per leschi	3	1291	P
Zadobje	2	Kovkar	824	Marusha Plesteniakh	Tscherni Verch	3	1291	P
Zadobje	3	Tominc	823	Luca Stephantschitsch	Tscherni Verch	2	1291	P
Zadobje	4	Rožanc	822	Luca Wesouitscher	Tscherni Verch	1	1291	P
Zadobje	5	Bozovičar	1146	Juri Senitscher	Sa mejo	1	1315	K
Zadobje	8	Zare	1149	Casphar Kershishnikh	Neugereuttler	1	1630	K
Zadobje	10	Premitovc	1151	Urban Oblakh	Neugereuttler	3	1630	K

* P – poljanski, K – koroški, H – hlevnovrški urad loškega gospodstva

Zemljiška knjiga loškega gospostva

Zemljiška knjiga v loškem gospostvu leta 1786 še ni bila dokončana, čeprav bi jo zemljiška gospostva morala urediti do leta 1771.¹⁰ Vpis posesti ima zaporedno številko, ime in naslov lastnika ter v tretji koloni poleg zaporedne številke še rektifikacijsko številko.¹¹ V zemljiški knjigi so v naseljih Lučine, Dolge njive, Prilesje, Zadobje in v naselju Suhi Dol ter Goli Vrh vpisana ista gospostva kot v urbarju podružnične cerkve sv. Vida v Lučinah. V Brebovnici sta vpisani tudi hišni številki 2 in 4, ki ju v urbarju cerkve sv. Vida ni, je pa zato tam vpisana hišna številka 5.¹² Vpisi si sledijo od zaporedne številke 672 do 702. V zemljiški knjigi smo dobili ime prvega lastnika, naslov in rektifikacijsko številko posesti, zadnja dva podatka sta navedena v tabeli 1. V zemljiški knjigi smo poiskali tudi kmetijo Brložnik, ki je imela naslov Kremenik 8, številko vpisa 774 in je bila vključena v naselje Zadobje šele leta 1907.¹³

Terezijanski kataster

Izdela bil je med letoma 1748 in 1756 kot pripomoček države za odmero davka od zemljišč.¹⁴ Kataster je razdeljen po nosilcih dominikalne posesti, za Lučinsko je bilo to loško gospostvo. Najpomembnejša dela katastra sta rustikalne napovedi (Bekanntnuß Tabellen)¹⁵ in rektificirani domicilni akti (uporabili smo obrazec D in šiftni register).^{16, 17}

Rustikalne napovedi posesti loškega gospostva imajo za vsakega lastnika vpisana zemljišča z ledinskimi imeni in dajatve, vpisani so tudi gostači, navedene so obrti lastnikov in gostačev.

V šiftnem registru so z zaporednimi rektifikacijskimi številkami vpisani lastniki posestnih enot. Za vse posesti z Lučinskega, katerih rektifikacijske številke so v zemljiški knjigi, smo v šiftnem registru poiskali imena lastnikov (tabela 1, peti stolpec). V poljanskem uradu je v 5 urbarskih vaseh vpisanih 25 posesti iz Lučinskega, poleg njih so vpisane še 4 posesti, ki ne spadajo na Lučinsko. Te urbarske vasi so »Tscherni Verch ins Gemain Sa Dobiam« (4 posesti: 3 iz današnjega Zadobja in 1 iz Brebovnice), »Lutschnach« (19 posesti: 5 iz današnjih Lučin, 9 iz Brebovnice, 3 iz Prelesja in 2 iz Žirovskega Vrha Sv. Urbana – hišni številki 20 in 25), »Dolgi Nivi« (obe posesti iz današnjih Dolgih Njiv), »Suchi doll« (1

10 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 358.

11 ZAL-ŠKL, ŠKL 364, t. e. 4. Obe številki sta v zemljiški knjigi imenovani urbarialni številki.

12 Hiši Brebovnica 4 in 5 sta predstavljali skupno posest, v zemljiški knjigi je lastnik vpisan na hišni številki 5, v cerkvenem urbarju pa na hišni številki 4. Zaenkrat je nerešeno vprašanje Brebovnice 2 in 3, kjer se zdi, da je prišlo do menjave lastništva. V zemljiški knjigi sta navedeni obe hiši, v cerkvenem urbarju pa Brebovnica 2 manjka. Verjetno se skriva pod eno od hišnih števil, ki se v cerkvenem urbarju pojavljajo dvakrat, najverjetneje pod Brebovnico 11.

13 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 23.

14 Več o zgodovinskih katastrih: Ribnikar, *Zemljiški kataster*, str. 321–337.

15 ARS, AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko, rustikalne napovedi loškega gospostva: t. e. 150 (hlevnovrški urad), t. e. 154 (poljanski urad).

16 ARS, AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko, rektificirani domicilni akti: t. e. 211, No. 19 (obrazec D za hlevnovrški urad), No. 23 (obrazec D za poljanski urad), No. 25 (obrazec D za koroški urad).

17 ARS, AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko, rektificirani domicilni akti loškega gospostva: t. e. 212, No. 43, Stiftregister. O šiftnih registrih v fondu terezijanskega katastra: Juričič Čargo, Žnidaršič Golec, *Vodnik po urbarjih*, 2. zv., str. 16.

posest iz današnjega Suhega Dola) in »Sterschinach« (3 posesti: 1 iz današnje Brebovnice, 1 iz Žirovskega Vrha Sv. Urbana – hišna št. 23, 1 iz Poljan – hišna št. 17). V dveh sosednjih uradih najdemo še 6 lučinskih posesti. Dve sta vpisani v hlevnovršskem uradu v rubriki »Coniverch« (Suhi Dol in Goli Vrh 2 in 3), 4 posesti iz današnjega Zadobja pa v urbarski vasi »Sa mejo« koroškega urada.

Obrazec D in šiftni register sta nastala med pripravljanjem terezijanskega katastra, zato so v obeh seznamih večinoma vpisani isti lastniki. Vsakemu lastniku iz šiftnega registra smo poiskali mesto vpisa v obrazcu D (tabela 1, šesti in sedmi stolpec).¹⁸ Obrazec D ima hube prve kolonizacije razvrščene v vasi »Tscherni Verch ins Gemain Sa Dobiam« (3 hube iz Zadobja), »Lutschnach« (5 hub iz Lučin), »Per leschi« (3 hube iz Prilesja), »Dolgi Nivi« (1½ hube in 1 enojna huba iz Dolgih Njiv), »Suchi doll« (1 dvojna huba iz Suhega Dola) in »Sa mejo« (koroški urad, 1 huba iz Zadobja). Prvi rovtarji so vpisani v vaseh »Sterschinach« (poljanski urad, 4 rovti, od tega 1 na Lučinskem) in »Conivrh« (hlevnovrški urad, 16 rovtov, od tega 2 na Lučinskem). Novinci so v rubriki »Neugereutters« v poljanskem (6 novincev) in v koroškem uradu (3 novinci), kajžarji pa v rubriki »Undtersassen« v poljanskem uradu (3 kajžarji).

Urbarji loškega gospostva

Urbarji so v knjigo vezani popisi zemljiških enot nekega zemljiškega gospostva (hub, kajž, rovtov, mlinov) ter njihovih dajatev in davčnih obveznosti; začeli so jih pisati v 13. stoletju.¹⁹ Urbarji loškega gospostva so verjetno najpomembnejši arhivski vir za ozemlje loškega gospostva, od konca 13. do začetka 18. stoletja. Najstarejša ohranjena urbarja sta iz let 1291 in 1318, v njiju so našteje vasi in navedeno število hub.²⁰ Za obdobje od leta 1501 do leta 1714 je v Arhivu Slovenije ohranjenih 26 urbarjev, v katerih so poimensko napisani lastniki urbarskih zemljiških enot.²¹ Pavle Blaznik je objavil urbarje iz let 1291, 1318 in 1501, Franc Kos pa lastnike v urbarju iz leta 1560.²² V urbarjih so najprej vpisane vasi s hubami prve kolonizacije, nato jim sledijo zapisi prvih rovtarjev in kajžarjev: nekateri so uvrščeni v vasi, vendar pa te ne povedo dosti o dejanski lokaciji kajže ali rovtov.²³ Leta 1630 je bila dodana še rubrika novincev, kjer najdemo mlajše rovtne in kajže brez lokacije. Vrstni red vpisov posestev v urbarjih je od 1501 do 1714 ostajal skoraj nespremenjen.²⁴ Urbarji imajo enak vrstni red vpiso-

18 Imeni lastnika v šiftnem registru in obrazcu D se razlikujeta pri Lučinah št. 5 (Hannß Kosß, Jacop Kosß) in pri Zadobju št. 4 (Luca Wesouitscher, Primus Wesouitscher). Po teh imenih sodimo, da je Obrazec D nastal pred šiftnim registrom.

19 Vilfan, *Pravna zgodovina Slovencev*, str. 185–186.

20 Blaznik, *Srednjeveški urbarji*, str. 293–299.

21 Smole, *Graščina Škofja Loka*, str. 21–22; Juričič Čargo, Žnidaršič Golec, *Vodnik po urbarjih*, 1. zv., str. 247–258; ARS, AS 783, Gospostvo Škofja Loka, knjige 7–30; mikrofilm urbarja iz ok. 1520 je v ZAL, kolot D-95. Urbar hranijo v Münchnu, v Bayerisches Hauptstaatsarchiv, HL-Freising, Nr. 520, Saal- und Zinsbuch der Herrschaft Lack, circa 1520.

22 Kos, *Doneski*, št. 24, str. 10–14.

23 Blaznik, *Kolonizacija*, str. 44–45 (fotoponatis v *Žirovskem občasniku*: stran 110–111).

24 S primerjavo dajatev in lastnikov smo opazili spremembe v vrstnem redu vpisa pri petih hubah v urbarski vasi Lučine, hube so vpisane (v vrstnem redu so navedene kasnejše hišne številke) leta 1501: Lučine 6, 9, 1, 5, 7; od leta 1520 do 1586: Lučine 6, 9, 5, 7, 1; od leta 1604 naprej: Lučine 6, 5, 7, 9, 1. Zamenjava med 1501 in 1520 je verjetno posledica spremenjene poti nameščencev loškega gospostva, pri kateri so sestavljali urbar. Leta 1501 jih je pot vodila iz Zadobja preko

vanja lastnikov kot obrazec D terezijanskega katastra. Zato lahko vpis nekega posestva v urbarju najdemo na istem mestu, kot je posestvo vpisano v obrazcu D. V tabeli 1 je v osmem stolpcu letnica prvega vpisa vsake posesti v urbar, vsi lastniki iz urbarjev pa so v opisih posameznih hiš na naslednjih straneh.

ZGODOVINA VASI IN HIŠ

Hišne številke so prve hišne številke,²⁵ sledi hišno ime.²⁶ Letnice pri naštevanju lastnikov hiš in naštevanju imen naselij se nanašajo na posamezne urbarje loškega gospostva (od 1501 do 1714),²⁷ letnica 1754 na terezijanski kataster,²⁸ letnica 1785 na urbar podružnične cerkve sv. Vida v Lučinah, letnica 1825 pa na franciscejski kataster. Za podatke iz zemljiške knjige smo uporabili kratico (Zk), ker točen čas vpisa ni znan.²⁹ Seznamu lastnikov sledi prepis iz rustikalnih napovedi terezijanskega katastra,³⁰ nato pa kratek povzetek zgodovine hiše, ki vključuje tudi podatke o številu živine in posevkih iz urbarja leta 1630.³¹

Lučine

1291 Lutschen, 1318 Lutsschen, 1501, 1560, 1577–1579, 1586, 1604 Lutschnach, 1630, 1677–1682 Lutshnah, 1709–1714 Lutshnach, 1754 Lutshnach, Lutschnach, 1825 Luzhna, 1900 Lučne.

Leta 1291 so bile v Lučinah štiri hube, leta 1318 pa pet. Peta je današnji Selevc, na njen nekoliko kasnejši nastanek pa kaže dejstvo, da je ta huba oddaljena od drugih štirih, leži nad vasjo in ima za razliko od ostalih zemljo v celku.³² Leta 1501 je bilo že šest hub, ena od teh je bila opuščena. Lastniki so bili le štirje, ker je imel Mihael Oblak v lasti dve hubi, ravno tako tudi Martin Šalmajster, ki je imel

Prilesja v Lučine in Suhi Dol, od leta 1560 pa iz Zadobja v Lučine, nato v Prilesje in Suhi Dol.

- 25 Te so navedene v cerkvenem urbarju in zemljiški knjigi; za podatke o kasnejših hišnih številkah glej Košir, *Življenje na Lučinskem*.
- 26 Prvo hišno ime je povzeto po Košir, *Življenje na Lučinskem*. Sledi hišno ime iz leta 1900: ZAL-ŠKL, ŠKL 364, t. e. 245. Kolikor so navedena še druga, so starejša in jih najdemo na mapi franciscejskega katastra (letnica 1825) in v urbarjih loškega gospostva.
- 27 Ker nismo našli ustrežnejšega izraza, uporabljamo besedo lastnik, čeprav ni šlo za lastništvo v današnjem pomenu. Vendar pa je bilo v obdobju, ki ga tu obravnavamo (po letu 1501), v loškem gospostvu že v veljavi lastništvo po dednem pravu. Glej Blaznik, *Škofja Loka*, str. 297.
- 28 Dokumenti terezijanskega katastra so nastajali postopoma, med letoma 1748 in 1756, zaradi česar v treh seznamih lastnikov pri nekaterih hišah dobimo vpisane različne lastnike. Za Lučinsko so nastali verjetno pred letom 1752, ker je pri Lučinah št. 1 vpisan Florijan Oblak, ki je tega leta umrl.
- 29 Za prvega in v nekaterih primerih tudi za drugega lastnika iz zemljiške knjige začetek lastništva ni znan.
- 30 Samo za posesti poljanskega in hlevnovrškega urada, pri posestih koroškega urada ta del ni opisan.
- 31 Posevki so v helmih (1 helm je 20,12 litrov, glej Blaznik, *Škofja Loka*, str. 448).
- 32 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 26.

najnižje dajatve.³³ Od leta 1520 je bilo v vasi pet hub, ker sta bili obe Šalmajstrovi vodeni kot ena (kasneje Lučine 1, Selevc), medtem ko je imel prejšnji dvojni grunt Mihaela Oblaka različna lastnika, sta se pa oba še vedno pisala Oblak (hubi 3 in 4, kasnejše Lučine 5 in 7). Stanje je ostalo nespremenjeno do leta 1754, vendar pa sta v kasnejših urbarjih le dve hubi vedno vpisani na istem mestu, na prvem (Lučine št. 6) in na petem (Lučine št. 1). Preostale tri hube so leta 1604 med seboj zamenjale mesta vpisa, kar razberemo iz višine dajatev pa tudi iz imen lastnikov. Leta 1604 se je začela krepiti ena od vej Oblakov, ki je postopno dobila v last kar štiri od petih hub v Lučinah. Hube so imele tudi mline, prvi je omenjen že leta 1560. Stali so na Brebovnici in so se sčasoma osamosvojili.³⁴

Lučine št. 1: Selevc, 1900 Selovc, 1825 Schelleuz, 1630 Seleuiz

Huba poljanskega urada v Lučinah (urb. št. 5), rektifikacijska številka Lučine 830, zaporedna št. zemljiške knjige 678.

Lastniki: Martin Schalmayster (1501, 1520), Jurij Schalmaister (1560), Phillip fig. Wallandt Schalmaist (1577–1579), Philliph Schalmaster (1586, 1604), Phillip Schollmaister (1610), Hanns Schallmaister (1625–1627, 1630), Jacob Oblakh (1630, 1642), Hannß Oblakh (1645, 1647–1451, 1660, 1677–1682), Nesha Oblakhin (1709–1714), Florian Oblackh (1754), Joseph Oblack (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Luzhnah 84, Florian Obläkh, huebsaß ohne handwerkh.

Njive (11): Sa kossouzam, Sa Seunkam, na Velik nive, Kobiunik, per sterne (2), na preuall, v: Gabrouz (4).

Vrt: nima.

Travnik (1): Planina.

Gozd (2): Gabrouz, v: Shpiko

Ta huba leži nad vasjo in je nastala nekoliko kasneje kot ostale štiri, med letoma 1291 in 1318.³⁵ Lastnik ima v urbarjih od 1501 do 1682 vpisan prispevek za eno celo hubo in eno opuščeno hubo.³⁶ Leta 1501 je posest vpisana na 3. in 4. mestu, od leta 1520 pa na 5. mestu kot dvojna huba oziroma huba, ki ji je priključena opuščena huba. Leta 1630 je huba označena kot sirnica oziroma planinska kmetija. Lastnik je pozimi redil 20 govedi, posejal je (v helmih): pšenice 2, ovs 16, pšenice in ječme- na 6, lana 3, ajde 6, prosa $\frac{1}{4}$.

Prvi znani lastniki so se pisali **Šalmajster**. Zadnji iz te rodbine je bil Janez Šalmajster, ki je hubo nasledil leta 1625, za očetom Filipom. Lastnik je bil tudi še leta 1630, kjer pa najdemo pripis, da je njegovo posest kupil Jakob **Oblak**. Ta je imel takrat v lasti že tri hube v Lučinah, ta je postala njegova četrta, zanj je plačal 1000 ogrskih dukatov (ducaten ungarisch in münz). Jakoba je nasledil sin Janez Oblak, njega Neža Oblak, v vseh dokumentih terezijanskega katastra pa je vpisan Florijan Oblak

33 Od ene hube je plačeval 37 solidov davka, od druge, opuščene, pa samo šiling. Gre za Selevca, nizka dajatev pa kaže na slabše zemljišče in/ali potrjuje tezo o mlajšem nastanku te hube.

34 Glej opise posameznih hiš in poglavje o mlinih.

35 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 26.

36 Opuščena huba je bi bila lahko ena od hub koroškega urada (glej op. 63), pripadal ji je verjetno severni del Selevčevega zemljišča.

(1707–1752), ki se je pri 45 letih smrtno ponesrečil.³⁷ Nasledil ga je sin Jožef (1746–1820), ki je vpisan v zemljiški knjigi in cerkvenem urbarju, kjer pa se hiša Lučine št. 1 pojavlja na dveh listih.³⁸

Hišno ime Selevc je zelo staro, saj nanj naletimo že v urbarju leta 1630. Najprej pri opisu vasi, kjer je gospodar označen kot »*Philip Schalmaister oder Seleutz*«. Nato pa še pri opisu meje med loškim in polhograjskim gospodstvom, kjer izvem, da se je hrib nad kmetijo imenoval »*Perg Na Seleuzouim Vuerchou oder Kaminizo*«. Verjetno pa izvira izpred leta 1586, saj sta se tako priimek kot hišno ime oziroma poreklo zanesla tudi na Žirovsko. Tam ju najdemo le pri eni hiši, ki leži blizu Lučinskega: pri Moganu, v Lavrovcu 1, sta bila med letoma 1586 in 1610 lastnika Gašper in Tomaž Selevc, med letoma 1677 in 1694 pa Martin in Mihael Šalmajster.³⁹

Lučine št. 5: Škrbinc, 1900 Škrbinca

Huba poljanskega urada v Lučinah (urb. št. 2), rektifikacijska številka Lučine 827, zaporedna št. zemljiške knjige 679.

Lastniki: Michel Oblakh (1501, 1520), Andre fig. Jacob Oblagh (1560, 1577–1579), Caspar fig. Andre Oblagh (1586, 1604, 1610), Jacob Oblakh (1625, 1630, 1642–1643: 2 mlina, 1647–1651), Steffan Oblakh (1660, 1677–1682), Hannß Oblakh (1709–1714), Jacob Kosß in Hannß Kosß (1754), Hannsche Martinscheck (1785), Joh. Koss recte Martinsheg (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Luzhnah 81, Jacob Kosß, huebßaß ohne handwerk.

Njive (6): v: Mestenako, podouniz, pod vassio, na velik nive, nas vassio, na krish.

Vrt: Ein gartl von Keiner Consideraun.

Izmed štirih gruntov v vasi leži ta najvišje in je danes po površini največji.⁴⁰ Včasih pa je bila ta huba med manjšima dvema, ki sta od leta 1604 dalje plačevali po 80 krajcarjev in 3 denariče dajatev. V urbarju iz leta 1501 je verjetno vpisana na zadnjem, 6. mestu kot manjša oziroma opuščena huba dvojnega gruntarja Mihaela **Oblaka**. Med letoma 1520 in 1586 jo najdemo na tretjem mestu, od leta

37 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 148. Njegov vpis kaže, da je terezijanski kataster poljanskega urada verjetno nastal pred njegovo smrtjo, se pravi pred letom 1752.

38 Hišna številka Lučine 1 je vpisana na dveh zaporednih listih. Na prvem je vpisan lastnik grunta Jožef Oblak, na drugem pa Urban Berčič (Vrban Wertshitsch), ki je verjetno stanoval v njihovi bajti. Priimek Berčič se na Lučinskem pojavlja pri dveh hišah, Lučinah št. 2 in Zadobju št. 11: Košir, *Življenje na Lučinskem*. V Lučinah št. 2 je umrla Marija Berčič (1715–1795). Tam je bil rojen tudi Luka Berčič (1791–1865), sin Blaža Berčiča in Agate Gladek, ki pa sta se vzela šele leta 1795, se pravi 4 leta po Lukovem rojstvu. Kasneje sta se preselila v Zadobje št. 11, ker je hiša Lučine št. 2 dobila novega lastnika Pavla Dermota. Košir meni, da bi bile Lučine št. 2 prvotno lahko Selevška bajta, saj hiša leži v bližini, nad vasjo. Pravi tudi, da je hiša imela urbarialno številko 696 in vložno številko 2 in je vpisana v Novalistih. Mi smo v zemljiški knjigi urbarialno številko 696 dobili pri hiši Brebovnica št. 4, lastnik se je pisal Gladek, tako kot žena Blaža Berčiča.

39 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 140. Priimek je zapisan kot Sileuiz, Silleuz in Sellanez: mi smo ga napačno posodobili v Zelenec, ker smo na Žirovskem našli le Zelence, Selevcev pa ne.

40 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 160.

1604 dalje pa na drugem. Za Mihaelom sta bila do leta 1610 lastnika Jakobov sin Andrej Oblak in njegov sin Gašper Oblak, leta 1630 pa je v urbarju vpisan sosed Jakob Oblak, ki je hubo verjetno kupil.⁴¹ Uporabljal jo je za travnik in senožet, živel pa pri Benetku (glej Lučine št. 6). Za Jakobom sta bila lastnika Štefan in Janez Oblak, leta 1754 je v obrazcu D terezijanskega katastra vpisan Jakob **Kos**, v štiftnem registru pa njegov naslednik Janez Kos. Naslednji znani gospodar je bil Janez **Martinšek** (1738–1808), ki je vpisan v cerkvenem urbarju leta 1785. Verjetno je bil res Škrbinetov iz Žirovskega Vrha št. 1, tam so se pisali Martinšek,⁴² na njegovo poreklo pa kaže tudi hišno ime Škrbinc. Ne vemo pa, ali je hubo kupil, ali pa je bila tu doma ena izmed njegovih dveh žena. Prvi je bilo ime Maruša (1724–1764, domnevno roj. Kos), drugič pa se je oženil z Jero, hčerko Jerneja Kosa.⁴³ V zemljiški knjigi je vpisan njegov sin iz drugega zakona, Janez Martinšek (1776–1839), ki je grunt prevzel leta 1790.

Lučine št. 6: Benetk, 1900 Benedik

Huba poljanskega urada v Lučinah (urb. št. 1), rektifikacijska številka Lučine 826, zaporedna št. zemljiške knjige 680.

Lastniki: Iuri f. Andre (1501, 1520), Blaš fig. Juri Andreytz (1560), Vrsha filia Blaš Andreyz (1577–1579), Vrsha filia Vrsha Andreyz (1586), Casper fig. Hanns Oblagh (1604: 1 mlin, 1610: 2 mlina, 1625: 3 mlini, 1626–1627: 2 mlina), Jacob Oblakh (1630: 2 mlina), Andree Oblakh (1642–1643, 1647–1651, 1660, 1677–1682), Margaretha Oblakhin (1709–1714), Ursha Oblakh, Andree Oblakh (1754; gostač Thone Oblakh, poročen, krojač), Jernÿ Wenedick (1785), Jerney Wenedig (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Luznhah 80, Andree Obläkh, huebsaß ohne handwerkh.

Andree Oblakh: 1 gast Thone Oblakh, poročen, Sneider.

Njive (7): per leszenze, Doushez, na grabno, deberniz, pod vassii, podouniz, Sa kounikam.

Vrt: Ein gartl von Keiner Consideraun.

Travniki in gozd: ni podatka

Ta huba v urbarjih ni menjala mesta vpisa, vedno jo najdemo na prvem mestu. Bila je med večjima dvema (dajatve 87 krajcarjev), do leta 1586 so na njej živeli Jurij **Andrejc**, njegov sin Blaž, njegova hči Urša in nazadnje njena hči Urša Andrejc. Med letoma 1604 in 1627 je bil lastnik Gašper, sin Janeza **Oblaka**.⁴⁴ Gašper Oblak je imel leta 1604 v lasti en mlin, leta 1610 dva, leta 1625 celo tri, leta 1626 ponovno dva, leta 1630 dva, po letu 1642 pa nobenega.⁴⁵ Leta 1630 je bil lastnik hube Gašperjev brat Jakob Oblak, ki je hubo kupil za 570 ogrskih ducatov. Tega leta je imel Jakob v lasti še 2 hubi (glej Lučine št. 5 in 9), malo zatem pa je kupil še četrto (Lučine št. 1). Živel je tu, čez zimo je redil 12 govedi in 12 do 15 ovc, posejal je (v helmih): ovsa 12, pšenice in ječmena 3, lana 3, ajde 4, pšenice in soršice 3, prosa ⅓. Za Jakobom so bili do leta 1754 lastniki še Andrej, Marjeta in Urša Oblak, leta 1785

41 Glej poglavje Rodbina Oblak.

42 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 148. Martinški so bili lastniki od leta 1604 do 1900.

43 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 160–161.

44 Glej poglavje Rodbina Oblak.

45 Glej tudi poglavje Mlini.

pa Jernej **Benedik**. Jernej (1749–1802) je bil iz Mlake nad Lušo, lastnik pa je postal verjetno leta 1767, takrat se je poročil z Uršo Bozovičar.⁴⁶ Drugič se je oženil z Mico Tešar (1753–1828, por. 1779),⁴⁷ dedovala je njuna hči Helena Benedik (1782–1856), ki je vzela Matevža Koširja iz Črnega Vrha.

Lučine št. 7: Vovšar, 1900 Vovčar

Huba poljanskega urada v Lučinah (urb. št. 3), rektifikacijska številka Lučine 828, zaporedna št. zemljiške knjige 681.

Lastniki: Michel Oblakh (1501, 1520), Casper Oblagkh (1560, mlin), Steffan fig. Casper Oblagkh (1577–1579, mlin), Steffan Oblagkh (1586, mlin), Marco Stefantshitsh (1604, mlin), Gregor Stefantshitsh (1610, mlin), Gregor Steffantschitsch (1625, 1630, mlin), Jurj Stephantschitsch (1642–1645, 1647–1651, 1660), Marco Steffantshitsh (1677–1682), Marush Jerrebin (1709–1714), Alenka Jerreb (1754), Hellena Jerreb, tudi Jurj Oblack (1785), Jerni Oblack (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Luzhnah 82, Allenkha Jërrëbin, huebsassin.

Njive (6): Snoshet, Wershine, perleshenze, Na Doushez, Sa Kounikam, per Cirkue.

Vrt: nima.

Travniki (4): Wershina, v: Werd, per Waith, na vartto.

Gozd: Obershenk.

To je bila ena izmed obeh manjših hub (dajatve 80 krajcarjev in 3 denariče), ki je v urbarjih tudi menjala mesto vpisa. Leta 1501 jo najdemo na 5. mestu kot drugo hubo Mihaela Oblaka, od leta 1520 na četrtem, od leta 1604 dalje pa na tretjem. Med letoma 1560 in 1610 je imela mlin, ki je vpisan tudi leta 1630, v letih 1625–1627 in po letu 1630 pa ne več.⁴⁸

Za Mihaelom je bil leta 1560 lastnik hube Gašper **Oblak**, v letih 1577 in 1586 pa njegov sin Štefan. Leta 1604 je vpisan Marko **Štefančič**,⁴⁹ med letoma 1610 in 1630 pa njegov domnevni sin Gregor. Ta je čez zimo redil 9 govedi in 7 ovc, posejal je (v helmih): ovsu 10, pšenice in ječmena 5, lana 2, ajde 3, pšenice in rži 2, prosa ¼. Za njim sta na gruntu gospodarila še Jurij in Marko Štefančič, ki nista več imela mlina, sta pa od kmetije plačevala nekoliko več kot predhodniki (81 krajcarjev in 1 denarič, prej 80 krajcarjev in 3 denariče). Leta 1709 je bila lastnica Maruša **Jereb**, 1754 pa Alenka Jereb. Ta je bila morda vdova, saj bi bila glede na krstno ime in starost lahko istovetna s Heleno (1723–1801), hčerko Urbana Jančiča, ki je bila žena naslednjega gospodarja Jurija **Oblaka** (1723–1798).⁵⁰ V cerkvenem urbarju je leta 1785 kot lastnica še vpisana Helena Jereb, za njo pa njeni nasle-

46 Urša je bila hči Mateja Bozovičarja in doma na Lučinskem: Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 163. Po zemljiški knjigi se noben posestnik iz Mlake ni pisal Benedik, pač pa je bil Andreas Wenedig lastnik kmetije v Jarčem Brdu 1, zap. št. zemljiške knjige 983.

47 Košir navaja priimek Čar, vendar pa je ob krstu hčerke Helene vpisana kot Marija Tešar (Teschar), hči Janeza: Košir, *Korenine našega drevesa*, str. 20. Ta priimek je bil na Žirovskem razmeroma pogost, sčasoma se je spremenil v Tušar: Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*.

48 Glej poglavje Mlini.

49 V starejših urbarjih je vpisan kot lastnik večje sosednje hube (Lučine št. 9).

50 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 166.

dniki Janez Oblak (sin) ter Mihael, Urban in Anton Justin. Na drugem listu je na isti hišni številki 7 vpisan Helenin mož Jurij Oblak, ki pa je dolg poplačal in po letu 1785 ni plačeval nič. Grunt je leta 1794 nasledil njun sin Janez (1770–1817), ki se jima je očitno rodil že v zrelih letih, oba starša sta bila takrat stara 47 let.

Lučine št. 9: Žerovc, 1900 Žerovc

Huba poljanskega urada v Lučinah (urb. št. 4), rektifikacijska številka Lučine 829, zaporedna št. zemljiške knjige 682.

Lastniki: Michel f. Andre (1501), Vrban fil. Andre (1520), Križna, sestra Marjetina, hči Urbanova (1560), Marco Steffantshitsh (1577–1579), Marco Steffantshitsh (1586, mlin), Hannshe, Jacob Oblagh (1604, mlin), Jacob Oblagh (1610), Jacob Oblakh (1630, 1642–1645), Laure Oblakh (1647–1651, 1660), Vallenthin Oblakh (1677), Vrsha Oblakhin (1682, 1709–1714), Nesha Oblakh (1754), Valentin Klementschtsch (1785), Micha Klementschtsch (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Luzhnah 83, Nescha Oblakh, huebsassin.

Njive (9): Perleshenza, Jessek, Sa Drenn, Doushza, Snoshet, presskhe, pod vass, grizh, na krish.

Vrt: nima.

Travniki (5): na vertto, mestenak, Olajke, vartazhe, preske.

Gozd: Obershenz.

Gre za eno od dveh večjih hub v vasi, ki je plačevala po 87 krajcarjev dajatev. Od leta 1604 dalje je v urbarjih vpisana na 4. mestu, pred tem pa na drugem. Priimki prvih lastnikov niso znani, so bili pa verjetno iz iste družine (Mihael in Urban sta bila Andrejeva sinova, za Urbanom je dedovala njegova hči Križna) in najbrž v sorodu z Andrejci iz Lučin št. 6. Med letoma 1577 in 1586 je bil gospodar Marko **Štefančič**. Ta se je preselil na sosednjo manjšo Vovšarjevo hubo (Lučine št. 7), lastnik tukajšnje pa je bil leta 1604 Janez **Oblak**. Še istega leta ga je nasledil Jakob Oblak, ki je tu živel tudi leta 1630. Bil je lastnik treh hub, stalež živine in posevki so vpisani le pri eni (Lučine št. 6). Za Jakobom so se zvrstili še Lovro, Valentin, Urša in Neža Oblak, ki je bila lastnica leta 1754.

Po Koširju naj bi bil že med 1720 in 1755 gospodar Matija **Klemenčič** (roj. ok. 1700), ki je bil poročen z Ano (u. 1757). Takrat je v terezijanskem katastru vpisana Neža Oblak, Matijevega sina Valentina Klemenčiča (ok. 1720–1796) najdemo kot gospodarja v cerkvenem urbarju leta 1785, v zemljiški knjigi pa njegovega sina Mihaela (1765–1796), ki je grunt prevzel leta 1791. Ker je kmalu umrl, sta na gruntu gospodarila njegova vdova Neža, roj. Rupar, in njen drugi mož Matevž Pavlin, nato pa je kmetijo prevzel Mihaelov sin Tomaž Klemenčič (1791–1857).⁵¹

Klemenčiči so morda odgovorni za nastanek hišnega imena Žerovc. Mogoče pa imajo kakšno zvezo tudi s hišnim imenom sosednje Vovšarjeve kmetije, Lučine št. 7: Klemenčič so se namreč med letoma 1630 in 1754 pisali pri Vovšarju na Koprivniku št. 19.⁵²

Tudi ta huba je imela mlin, omenjen je v letih 1586 in 1604.⁵³

51 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 172.

52 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 201.

53 Glej poglavje Mlini.

Brebovnica

1609 rudni hrib Wewranitz, 1630 pach Brebounizi, 1642–1645 Pach prabrounizi, 1660 v Werbounizi, 1677–1682 v Werbounizi, 1754 Wrebounza, 1785 Brebounza, ok. 1786 Brobounzha, 1825 Brebounza

Ime Brebovnica se je uporabljalo za hrib, dolino in potok, leta 1770 pa ga je dobilo tudi naselje, ki je zajelo hiše ob potoku ter na obeh pobočjih: hišna številka 3 je bila na desnem pobočju pri Zadobju, hišne številke od 8 do 14 pa na terasi nad strmim levim pobočjem. V dolini so imele leta 1630 skupno zemljišče hube iz Prelesja. V dolini Brebovnice so leta 1630 stali vsaj 4 mlini, ni pa mogoče določiti, kdaj so bili postavljeni.⁵⁴ Med letoma 1626 in 1660 so postopno postali samostojne kajže in kasneje dobili hišne številke 1, 4, 6 in 7. V urbarjih so vpisani med novinci in zadnjimi kajžami, lastniki pa so v terezijanskem katastru označeni kot kajžarji. Enak status imata tudi hiši Brebovnica št. 2 in 3: zadnja je nastala kot kajža Tomincovega ali Rožancovega grunta v Zadobju, za Kosa pa prvotnega lastnika ne poznamo. Pravi rovti so le tiste štiri domačije, ki ležijo na levem pobočju doline. Najprej so izkrčili rovt Brebovnica št. 14, ki je vpisan že v urbarju iz leta 1560, do leta 1621 pa so nastali še Brebovnica št. 8, 11 in 12.

Brebovnica št. 1: Na žag, 1900 Žagar, 1825 Na Schag

Novinec poljanskega urada (urb. št. 67), rektifikacijska številka Lučine 840, zaporedna št. zemljiške knjige 692.

Lastniki: Casper Oblakh (1630, mlin, žaga in hišica v Brebounizi), Casper Ablakh (1642–1645: mlin, žaga in hišica v Pach prabrounizi, 1647–1651), Casper Oblakh (1660, mlin na 1 kamen, žaga in hiša v Werbounizi), Sebastian Ablakh (1677–1682, mlin, žaga in hišica v Werbounizi), Stephan Matshekh (1709–1714, mlin in žaga), Martin Matshekh (1754, mlin), Lucas Rupar (1785), Simon Ruppar (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 77, Martin Matschek, Vntersaß, hat eine Müll und Saag.

Njive (2): v: Niue, v: lasso.

Vrt: nima.

Travniki (2): per vode, per Niue.

Gozd: nima.

To je bila kajža, ki je nastala oziroma se osamosvojila šele okoli leta 1630. V takratnem urbarju je namreč vpisana med novinci na zadnjem, 69. mestu, za novinci iz leta 1629. Lastnik je bil Gašper **Oblak**, ki še ni imel odmerjenih dajatev, živine in posevkov, posedoval pa je mlin na en kamen in žago v Brebovnici. Nasledil ga je Boštjan Oblak, leta 1683 pa je za njim v seznamu mlinov vpisan Jakob **Trček**. Leta 1709 je bil lastnik Štefan **Maček**, leta 1754 pa Martin Maček. Dedovala je njegova hči Jera (1753–1802), v cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan njen mož Luka **Rupar**. V zemljiški knjigi je kot prvi vpisan Simon Rupar, ki je bil poročen z Uršo Ovsenk. Dedovala je hči Urša Rupar (1784–1832), ki je vzela Gašperja Oblaka, iz Brebovnice št. 5. Kmetijo je prevzela s testamentom, leta 1802, v Zk je

54 Glej poglavje Mlini.

vpisana kot Uršula Oblak, rojena Maček.⁵⁵

Glede na lokacijo posesti in vrstni red osamosvajanja mlinov sklepamo, da je bil to prvotno mlin rovta v Žirovskem Vrhju Sv. Urbana, ki je prvič omenjen leta 1577.⁵⁶ Žago je morda postavil šele Gašper Oblak, ki je posest kupil okoli leta 1629. V ta mlin so verjetno nosili žito vaščani iz Prilesja, na katastrski mapi je leta 1825 vrisana tudi pot. Žaga je še obstajala leta 1754,⁵⁷ vendar pa je v seznamu mlinov terezijanskega katastra omenjen le mlin, ki je stal na Brebovnici in je imel tri kolesa, enega v stalnem ter dva v občasnem obratu.

Brebovnica št. 2: Kos, 1900 Kos

Novinec poljanskega urada (urb. št. 37), rektifikacijska številka Lučine 838, zaporedna št. zemljiške knjige 693.

Lastniki: Wasstian Stroschiner (1630), Marthin Tshadesh (1647–1651, 1660), Marco Khosß (1677–1682), Marco, Hannß, Paul Khosß (1709–1714), Matheus Kosß (1754), Primas und Gerra Jenko (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 79, Matheus Kosß, Vntersaß ohne handwerkh.

Njive (4): pod hisho, Sa Jesam, na kopish, pod Terto.

Vrt: nima.

Travniki (2): na vartto, Traunzhizh.

Gozd: nima.

Kajža je nastala pred letom 1621, prvega lastnika ne poznamo. Leta 1630 je v urbarju med novinci vpisan Boštjan **Stržinar**, ki je posest kupil za 100 goldinarjev, živine ni imel, posejal je le po pol helma pšenice in ajde. Leta 1647 in 1660 je bil lastnik Martin **Čadež**, med letoma 1677 in 1754 pa Marko, Janez (le kakšno leto okoli 1710), Pavel in Matevž **Kos**. V lučinskem cerkvenem urbarju te hišne številke ni, glede na priimek pa bi bila lahko vpisana pod hišno številko 3 (glej tam), kjer je kot lastnik naveden Mihael Kos, za njim pa Jožef More. V zemljiški knjigi sta kot prva vpisana Primož Jenko (1752–1817) in njegova žena Jera, hči Urbana Guzelja. Nato pa njuna hči Maruša (1778–1805), ki je vzela Jožefa Martinška (1779–1862), iz Lučin št. 5.⁵⁸

Brebovnica št. 3: Hrastovc, 1900 Hrastovc, 1825 U Hrastie

Kajžar poljanskega urada (urb. št. 76, Javerši), rektifikacijska številka Črni vrh 825, zaporedna št. zemljiške knjige 694.

Lastniki: Achazer Matschikh (1586), Achaz Mätsheghkh (1604), Achaz Matshighkh (1610), Adam Matschikh (1630), Casper Khosß (1642–1645, 1647–1651), Matheuß Khosß (1660, 1677–1682), Caspar Khoss (1709–1714), Phillip Lotritsh (1754), Michael Koss, nad njim Joseph Mare (1785), Urscha Lotritsh por. Dolliner (Zk).

55 Košir navaja priimek Mrak (Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 221–223), vendar v Zk piše Ursula Matscheg por. Oblack. Njeno deklinsko ime Maček je v resnici hišno ime, saj se je pisala Rupar.

56 Glej poglavje Mlini.

57 ARS, AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko, Bekanntnuß Tabellen, t. e. 154.

58 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 225–226.

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 78, Philliph Lotritsch, Vntersaß.

Njive (3): Sa dobam, v: brego, Sa skednam.

Vrt: nima.

Travnik: po brego.

Gozd: nima.

Tu imamo oprava s kajžo, ki je nastala med letoma 1577 in 1586. Glede na lokacijo so jo verjetno postavili gospodarji ene od hub v Zadobju, Tomincove ali Rožancove. Pri obeh so se takrat pisali Maček, ta priimek pa dobimo tudi tu, prvi lastnik je bil Ahacij Maček. Od kajže ni plačeval davka loške-mu gospodstvu, temveč le dajatve v županov račun. Leta 1630 je bil gospodar Adam **Maček**, ki ni imel živine, posejal pa je 3 helme pšenice. V pripisu piše, da je rovt »izgubil« (*»dieser rauth hat sich verlohern«*), dobil ga je Gašper **Trček**, za 200 goldinarjev. Med letoma 1642 in 1714 so bili lastniki Gašper, Matevž in Gašper **Kos**, leta 1754 pa Filip **Lotrič**. Leta 1779 je kmetijo z izročilom dobila Urša Dolinar, roj. Lotrič, verjetno domača hči. Leta 1817 pa jo je na licitaciji kupil Andrej Oblak, iz Prilesja št. 5.

V cerkvenem urbarju je na tej hišni številki leta 1785 vpisan Mihael Kos, nad njim pa Jožef More (Joseph Mare Tinsheck). Glede na priimek prvega lastnika se ta vpis verjetno nanaša na Kosovo hišo, Brebovnica št. 2. Tukajšnja priimka Lotrič in Dolinar pa dobimo v urbarju leta 1785 pri drugi hiši, v Brebovnici št. 11. Obstajata namreč dva lista s to hišno številko. Na prvem so navedeni lastniki, ki so res živeli pri Mavrčanu. Na naslednjem listu pa je kot lastnik vpisan Marko Loštrec (Marcus Lostick), pod njim pa Marko Lotritsch, s pripisom modo Joannes Dolliner. Janez Dolinar je vpisan tudi naknadno, na koncu urbarja, na naslovu Brebovnica št. 3, in sicer v letih 1816–1819.

Brebovnica št. 4: Košpir, 1900 Košpir, 1825 Gaspir

Novinec poljanskega urada (urb. št. 40), rektifikacijska številka Lučine 839, zaporedna št. zemljiške knjige 695.

Lastniki: Janesch Lautter (1630, mlin), Mathia Lautter (1647–1651), Catharina Lautterin (1660, 1677–1682, mlin), Marush Lautherin (1709–1714, mlin), Luca Oblackh (1754, mlin), Lucas Oblack (1785), Barbara Oblack (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 52, Luca Oblakh, untersaß, hat eine Müll.

Njive (3): per grappe (2), Krauthakherl.

Vrt: nima.

Travnik: na verto.

Gozd: nima.

Ta kajža je nastala oziroma se osamosvojila pred letom 1621, kmalu za Kosovo (Brebovnica št. 2). Med novinci je vpisana tri mesta za njo. Tudi tu prvega lastnika ne poznamo, glede na hišno ime pa sklepamo, da bi bil to lahko Gašper Oblak, iz Lučin št. 6, ki je tu leta 1609 postavil fužino, ki jo omenja tudi ljudsko izročilo. Alfons Muellner je tu pred dobrimi sto leti naletel na veliko ostankov oglja, žlindre pa ni našel, ker je bilo področje zelo zaraščeno. Fužina je morala obratovati le kratek čas, ker je o njej našel le dve poročili. Prvo je datirano v Gradcu, dne 2. oktobra 1609, in zadeva njeno ustanovitev.

Nadvojvoda Ferdinand je Casparju Ablachu dovolil, da ustanovi fužino »v oddaljenosti dveh nemških milj od drugih fužin na območju gospodstva Loka, na mestu blizu rudnega hriba, ki ga imenujejo »Wewranitz«. Loški glavar Jakob Fankel pa je protestiral proti ustanovitvi obrata na zemlji svojega gospoda, dokler mu ni oblast iz Gradca (10. marca 1612) ukazala, da mora Coroninu, ki je prevzel obrat od Oblaka, dobaviti potrebni les proti plačilu panjščine, sicer bo moral plačati 500 dukatov kazni.⁵⁹ Fužina je torej delovala le kratek čas, nakar je Gašper ta del posesti verjetno prodal.

Rovt je za 100 goldinarjev kupil Janez **Lavter**. Leta 1630 je imel mlin na 1 kamen, živine in posevkov pa nič. Ni jasno, če je tukaj stal mlin že pred nastankom fužine. Lokacija najbolj ustreza mlinu, ki je bil leta 1604 v lasti Kožuha iz Prilesja. Za Janezom so bili do leta 1714 lastniki še Matija, Katarina in Maruša Lavter, pri zadnjih dveh je poleg rovta in mlina omenjen tudi zeljnik (krauthgarten). Leta 1754 je bil lastnik Luka **Oblak**, ki je še vedno imel mlin; ta je imel dve kolesi v občasnem obratu, stal pa je na Brebovnici ali njenem pritoku (kot lokacija je vpisan »graben«). Luka Oblak je bil lastnik tudi leta 1785, v zemljiški knjigi pa je kot prva vpisana Barbara Oblak, verjetno domača hči in žena Gregorja Gladka. Ta je dedoval s testamentom, leta 1800, in se istega leta drugič poročil z Elizabeto Oblak. Posest je podedoval njegov in Barbarin sin Andrej Gladek (roj. 1794), ki je domačijo leta 1833 prodal.

Hiše Brebovnica št. 4 v cerkvenem urbarju ni, Luka Oblak je vpisan na hišni številki 5, nad njim pa Gregor Gladek. Hiši na številkah 4 in 5 sta verjetno predstavljali skupno posest, saj je v zemljiški knjigi Brebovnica 4 vpisana dvakrat, pod zaporednima številkama 695 in 696 kot lastnica dveh posestnih enot, z rektifikacijskima številkama 839 in 841. Prvo smo že opisali, o drugi smo izvedeli le malo.

Novinec poljanskega urada (urb. št. 74), rektifikacijska številka Lučine 841, zaporedna št. zemljiške knjige 696.

Lastniki: Andre Kermel (1754, von einer formach revier).

Ta posest se prvič pojavi šele leta 1754, v obrazcu D terezijanskega katastra, ki je bil domnevno narejen na podlagi urbarja loškega gospodstva. Vpisana je med zadnjimi petimi novinci, ki leta 1709–1714 še niso obstajali, pri nobenem od njih ni vpisan status oziroma velikost zemljišč. Leta 1754 je bil lastnik Andrej **Krmel**.

Zaporedna številka zemljiške knjige 696, ki jo ima Brebovnica št. 4, je vpisana tudi pri Brebovnici št. 16 (Frencon), ki je bila postavljena najkasneje leta 1797. Stala je na desni strani potoka in je danes ni več, leta 1825 pa je bila v lasti Brebovnice št. 4.⁶⁰ Zato je verjetno, da je Brebovnica št. 16 stala na posestni enoti z rektifikacijsko številko 841. Zaporedna številka zemljiške knjige 696 pa se pojavi tudi pri Plahtarju, Lučine št. 2.⁶¹

Brebovnica 6: Par Blošk, 1900 Blažca

Kajža poljanskega urada (urb. št. 85, Javerši), rektifikacijska številka Lučine 831, zaporedna št. zemljiške knjige 697.

Lastniki: Jacob Ablakh (1625–1627, mlin in hiša), Jacob Oblakh (1630, mlin), Jacob Ablakh (1642–1645, 1647–1651, mlin in hiša), Mathia Ablakh (1660, 1677–1682, mlin), Matheus Oblagkh

59 Müllner, *Geschichte des Eisens in Krain*. Originalni tekst je napisan v nemškem jeziku, mi pa smo podatke povzeli iz prevoda: Müllner, Fužine na Žirovskem, str. 149–151.

60 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 258.

61 Glej Lučine št. 1 in op. 38.

(1709–1714, mlin), Stephan Oblakh (1754, mlin), Blasi Oblack (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 56, Stephan Oblakh, untersaß ohne handwerkh, hat eine Müll.

Njive (2): per Jeuodno, per stuzhize.

Vrt: nima.

Travniki (2): nas hisho, nad skednam.

Gozd: nima.

Kot samostojna posest se ta hiša pojavi v urbarju iz leta 1625–1627, ko so leta 1626 na konec seznama kajžarjev vpisali Jakoba **Oblaka**, ki je bil lastnik več hub v Lučinah, tukaj stoječo hišo in mlin pa je kupil. Mlin je bil pred tem v lasti njegovega brata Gašperja (Lučine št. 6). Med letoma 1660 in 1682 je bil lastnik Matija Oblak, za njim Matevž, leta 1754 pa Štefan Oblak. Njegov mlin je stal ob Brebovščici (an den Wrebounze) in je imel dva kamna, od katerih je bil eden v stalnem obratu. Štefana je nasledil sin Blaž (1749–1831), po katerem ima domačija današnje hišno ime. Blaž je vpisan kot prvi lastnik v zemljiški knjigi, najdemo pa ga tudi v cerkvenem urbarju.

Brebovnica 7: Par Bolk, 1900 Bolka

Kajža poljanskega urada (urb. št. 86, Javerši), rektifikacijska številka Lučine 832, zaporedna št. zemljiške knjige 698.

Lastniki: Jacob Lemouiz (1660, mlin), Vrbann Lemouiz (1677–1682, mlin), Vallenthin Lemouiz (1709–1714, mlin), Valentin Lemouiz in Stephan Lemouiz (1754, gostač Primas Wesiakh, tkalec), Thomas Dermota (1785), Balthaser Dermotha (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 57, Valentin Lemouz, untersaß, hat eine Müll.

Njive (2): nad Malnam, Krauth akherl.

Vrt: nima.

Travnik: nad Mallnam.

Gozd: nima.

Tukaj je stal eden od dveh mlinov Jakoba Oblaka, ki sta bila leta 1642 še vpisana pri njegovi hubi Lučine št. 5. Kot samostojna kajža se hiša pojavi šele v urbarju iz leta 1660, kjer izvemo, da je mlin od Jakoba Oblaka kupil Jakob **Lemovec**, ki so ga vpisali na zadnje mesto med kajžarji, za Matijem Oblakom, iz Brebovnice št. 6. Za Jakobom je bil lastnik Urban, nato Valentin, leta 1754 pa Štefan Lemovec. Štefan je vpisan v obrazcu D in šiftnem registru terezijanskega katastra, medtem ko v seznamu mlinov in Bekanntnuß Tabellen najdemo kot lastnika Valentina Lemovca (verjetno Štefanovega sina). Mlin je stal ob Brebovščici ali pritoku (»graben«) in je imel en kamen v občasnem obratu. Hišno ime *Dermotov maln* se verjetno nanaša le na priimek naslednjih lastnikov. Ti niso bili hkrati lastniki Dermotovega grunta iz Dolgih njiv, lahko pa bi od tam izvirali. Eden od njih je bil Boltežar Dermota (1770–1851), pa katerem nosi hiša današnje ime Bolka. On je bil prvi lastnik v zemljiški knjigi, v cerkvenem urbarju pa je leta 1785 vpisan njegov oče Tomaž Dermota.

Brebovnica 8: Par Lazari, 1900 Lazar, 1825 Lassar, 1754 Laßar, 1677 Lasser

Novinec poljanskega urada (urb. št. 7), rektifikacijska številka Lučine 833, zaporedna št. zemljiške knjige 699.

Lastniki: Marush Ablakhin (1630, 1647–1651), Casper Ablakh (1660), Casper Ablakh od Lasser (1677–1682), Mathia Ablagkh (1709–1714), Casper Oblakh (1754), Casper Oblack (1785), Nesha Oblak (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 46, Mathia Oblakh oder Laßar, Rautter.

Njive (4): pod kasho, po grizho, na kreule, nad studenzam.

Vrt: ein gartel Von keine Consideration.

Travniki (2): v: Traunzeh, Snoshet.

Gozd: nima.

Ta rovt je verjetno nastal sočasno s sosednjima dvema, Mavernikom in Hacetom. Ležijo namreč drug ob drugem nad grapo Brebovnice, na njenem levem bregu, vse tri pa so v urbar verjetno vpisali hkrati, saj nosijo med novinci zaporedne številke 7, 8 in 9. To pomeni, da so nastali zgodaj, verjetno nekeje okrog leta 1600. Leta 1630 in 1651 je bila lastnica Maruša **Oblak**, ki je rovt dobila od očeta. Pozimi je redila 9 govedi in je posejala (v helmih): ovsa 7, rži $2\frac{1}{2}$, lana 2, ajde 3, pšenice in rži $\frac{1}{2}$, prosa $\frac{1}{4}$. Za njo so bili do leta 1754 lastniki še Gašper, Matija in Gašper Oblak. Zadnji Gašper (roj. 1722) je bil poročen s Heleno Potočnik, hčerko Matije Potočnika, verjetno Mavarčanovo. Leta 1752 se jima je rodil sin Gašper, ki je verjetno vpisan kot lastnik v cerkvenem urbarju leta 1785. Leta 1793 je posest z izročilno pogodbo dobila Neža Oblak (1770–1857), verjetno domača hči, ki se je tega leta poročila s Primožem Oblakom (1773–1832), iz Lučin št. 1.

Hišno ime je staro, saj je Gašper že leta 1677 omenjen z dvema priimkoma, Oblak ali Lazar.

Brebovnica 11: Par Mavarčen, Mavernik, 1900 Maverčan, 1825 Mauernk

Novinec poljanskega urada (urb. št. 8), rektifikacijska številka Lučine 834, zaporedna št. zemljiške knjige 700.

Lastniki: Janesch Jesenkho (1630), Marthin Jeßenkho (1647), Mathia Stephantshitsh (1651, 1660, 1677–1682), Simon Steffantshitsh (1709–1714), Agatha Stephantshitsh (1754), Joseph Stephantschitsch in Marcus Lostrick (1785, dva lista), Mathias Stephantshitsh recte Pototschnig (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 30, Agatha Stephantschitsch, Rautterin.

Njive (4): Na Mauerniko, Sa grapo, Vissok grizh, Sa skednam.

Vrt: ein obstgartel von keine Consideration.

Travnik: Sa krajam.

Gozd: nima.

Leta 1630 je v urbarju vpisan Janez **Jesenko**. Rvt je naredil sam, čez zimo je redil 8 govedi in 6 ovc, posejal je (v helmih): pšenice $\frac{1}{2}$, sorščice $\frac{1}{2}$, ovsa 6, rži 2, lana $2\frac{1}{2}$, ajde 3, prosa $\frac{3}{8}$. Nasledil ga je Martin Jesenko, med letoma 1651 in 1754 pa so bili lastniki Matija, Simon in Agata **Štefančič**. Ker Agata ni bilo ravno pogosto ime, sklepamo, da je zadnja lastnica istovetna z Agato (1707–1757), ki je

bila poročena z Matijem Potočnikom. Matija bi bil lahko Matevž **Potočnik** (1676–1771), ki je umrl v tej hiši. Ker pa je bil Matevž 40 let starejši kot Agata, je bil Matija verjetneje njegov sin. V cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan Jožef Štefančič, ki je bil po Koširju v resnici Jožef Potočnik (1723–1808), verjetno sin Agate Štefančič in Matije Potočnika. Nasledil ga je sin Matija Potočnik (1774–1844), ki je posest dobil z izročilom, leta 1795.

Hišno ime je ledinsko: leta 1754 so imeli njivo Na Maverniku, Maverik je vzpetina jugovzhodno od poslopj.

Brebovnica 12: Par Tuončk, 1900 pri Tončku, 1825 Hazhe

Novinec poljanskega urada (urb. št. 9), rektifikacijska številka Lučine 835, zaporedna št. zemljiške knjige 701.

Lastniki: Lienhard Wertschitsch (1630), Hannß Wertshitsh (1647), Jury Wertshitsh (1651, 1660), Martin Wertshitsh (1660), Gregor Ablakh (1677–1682, 1709), Hanß Ablagh (1714), Vrbani Oblakh (1754, gostać Simon Schubiz, poročen), Anton Oblach (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: (naselje: ni podatka) 43, Vrbani Oblakh, Rautter ohne handwerkh.

Njive (3): nad potio, v: reber, na grizho.

Vrt: nima.

Travniki (2): po grappe, na grizho.

Gozd: v: grizho, v: goisdo.

Lastnik rovtja je bil leta 1630 Lenart **Berčič**, posejal je (v helmih): pšenice $\frac{1}{2}$, ovsa 4, rži $2\frac{1}{2}$, lana 2, ajde $2\frac{1}{2}$. Čez zimo je redil 9 do 12 govedi in 7 ovc. Za njim so se v razmeroma kratkem času zvrstili še Janez, Jurij in Martin Berčič, ki je bil lastnik leta 1660. Nato se je priimek pri hiši spremenil, med letoma 1677 in 1754 so tu gospodarili Gregor, Janez in Urban **Oblak**. V cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan Anton Oblak (1750–1825), ki ga najdemo tudi na prvem mestu v zemljiški knjigi. Glede na priimek bi bil lahko domači sin, vendar Košir pravi, da je bil iz Prilesja, njegova žena Neža Mesec pa z Žirovskega. Leta 1796 je kmetijo izročil hčeri Katarini (roj. 1778), ki se je tega leta omožila z Jurijem Aličem s Planine.

Hišno ime Tončk se nedvomno nanaša šele na Antona Oblaka. Prej se je hiši reklo Par Hočet oziroma Hace, kar verjetno izvira iz osebnega imena Ahacij. Zanimivo je, da je bil Ahacij lastnik sosednjega rovtja, Brebovnica št. 14, ki je starejši od tega. Zato bi bilo možno, da je tukajšnji rovt izkrčil tamkajšnji Ahacij Guzel.

Brebovnica št. 14: Par Šimc, 1900 Šimnovc, 1825 Schimenz

Rovt poljanskega urada (Stržine urb. št. 1), rektif. št. Stržine 868, zaporedna št. zemljiške knjige 702.

Lastniki: Gregor Guzel (1560), Achatz fig. Gregor Gusell (1577–1579), Achaz Gußel (1586), Achazy Gusel (1604), Achaz Gusl (1610, mlin), Michael Stibell (1625, 1630, 1642), Hannß Stibell (1645), Sebastian Sedey (1647), Simon Wertshitsh (1651, 1660), Hannß Wertshitsh (1677–1682, 1709), Jerny Wertshitsh (1714), Matheus Wertshitsh (1754), Jacob Micklauiz (1785), Jakob Miklautschitsch (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Straschinah 27, Matheus Wertschitsch, huebsaß.

Njive (3): na Werdo (2), Pod kasho.

Vrt: nima.

Travniki (2): v: lushah, Snoshet.

Gozd: nima.

To je tukajšnji najstarejši rovt, ki ga najdemo v urbarjih takoj za hubami, v razdelku imenovanem Stržine, in to na prvem mestu.⁶² Že leta 1560 je imel tukaj nove rovt Gregor **Guzel**, veliki so bili za pol hube. Nato je bil do leta 1610 lastnik njegov sin Ahacij. Leta 1610 je imel v lasti tudi mlin, ki pa ga je kupil Gašper Oblak. Leta 1630 je vpisan Mihael **Štibel**. Posest je dobil po zameni (»hat ertauscht«), čez zimo je redil 10 govedi, 6 ovc in 4 koze, posejal pa je (v helmih): ovsa 8, rži 2, lana 1, ajde 3, pšenice in rži 1, prosa 1½. Mihael je še vpisan v urbarju 1642–1645, z opombo, da je umrl in ga je nasledil sin Janez. Ta očitno ni ostal doma, saj je bil že leta 1647 lastnik Boštjan **Sedej**. Od leta 1651 do leta 1754 so bili lastniki Simon, Janez, Jernej in Matevž **Berčič**, njihov rovt pa je bil velik za celo hubo. Verjetno se je posest nato dedovala po ženski liniji, doma je ostala Jera Berčič (1760–1823), v cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan njen mož Jakob **Miklavčič** (1740–1799). Po njegovi smrti se je Jera poročila s Simonom Mrakom (1780–1860), dedoval je njun sin Janez **Mrak** (1804–1862).

Hišno ime izvira iz imena Simon. Ker je bilo pri hiši že pred letom 1825, se najbrž ne nanaša na Simona Mraka, temveč na Simona Berčiča, ki je bil lastnik leta 1660 in prvi od tukajšnjih Berčičev.

Dolge njive

1291, 1318 Dolgonibo, 1501 Dolgeniue, 1560 Dolgegniwe, 1577–1579 Dolgegniue, 1586 Dolgegniui, 1604 Dolginiuy, 1630 Doleni Niui, 1677–1682 Dollgi Niui, 1709–1714 Dolgi Niui, 1754 Dolgi nivi, Dolgi Nivi, 1825 Douge nive

Leta 1291 sta bili na Dolgih njivah dve hubi, v bližini pa še dve, imenovani *locatum Wontz* in *locatum Primus*, ki sta vpisani za Dolgimi Njivami. Ti dve hubi leta 1318 nista več omenjeni, morda sta bili opuščeni in sta prešli v druga naselja.⁶³ Ena bi bila lahko priključena Arharju (Dolge Njive št. 1), saj so bile od leta 1318 dalje na Dolgih Njivah tri hube, pri čemer je bila vsaj od leta 1501 današnja Arharjeva dvojna. Dve od teh treh hub lahko umestimo v okolico vasi, tretjo pa v Log.⁶⁴

62 1577 in 1586 Strusinach, 1604 Struschnach, 1630 Struschinach; tu so vpisani stari rovtarji in kajžarji.

63 Število hub se je med 1291 in 1318 na Dolgih Njivah povečalo iz dveh na tri, v Lučinah pa iz štirih na pet. Priključitev Lučinam ne pride v poštev zaradi lokacije, tam je peta huba nastala na novo (Selevc, pred letom 1501 ji je bila priključena še ena opuščena huba, verjetno iz koroškega urada). Sklepamo, da je bila ena od opuščenih hub verjetno priključena Arharju (ledinsko ime Zabončar bi lahko izviralo iz imena hube *locatum Wontz*). Druga bi bila lahko priključena Suhemu Dolu št. 5 ali pa sta na njenem mestu nastala rovt v Golem Vrhu.

64 Leta 1501 je dvojna huba (lastnik Michael Selanyn) vpisana na prvih dveh mestih. Leta 1520 je vpisana na drugem in tretjem mestu (lastnik Thomas Oblagk), leta 1560 pa ponovno na prvih dveh (lastnik Schimon Ablagkh). Iz dajatev (Steur), ki je 32 solidov leta 1520 za prvo hubo in leta 1560 za tretjo hubo, sklepamo, da sta med 1520 in 1560 ti dve hubi zamenjali mesti vpisa v

Dolge njive št. 1: Arhar

Dvojna huba poljanskega urada v Dolgih njivah (urb. št. 1), rektifikacijska številka Dolge njive 846, zaporedna št. zemljiške knjige 676.

Lastniki: Michel Selanyn (1501), Thomas Oblaghk (1520), Schimon Ablaghk (1560), Juri fig. Simon Oblaghk (1577–1579), Jury Oblāghk (1586, 1604), Andre Oblaghk (1610), Andree Ablakh (1630), Andree Oblakh (1642–1645, 1647–1651), Mathia Ablakh (1660, 1677–1682), Catharina Oblakhin (1709–1714), Gerra Oblakhk (1754), Lukas Oblack (1785), Georg Mallavaschz (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Douge nive 2, Jerra Oblakhin, doppelte huebsassin.

Njive (7): v: stojanzhizah, na hudim hribo, per kossouzo, v: Snoshete, v: retike, v: logu.

Vrt: Ein obstgartl von Keiner Consideraun.

Travniki (2): v: logu, Snoshet.

Gozd: na rupah.

To je bila vse od leta 1501 dvojna huba, pri čemer je druga v urbarjih opisana kot opuščena. Prvi znani lastnik je bil Mihael **Selanin**, ki je leta 1501 od prve hube plačeval 42 soldov, od druge pa le 20. Kasneje je opuščena huba napredovala na nivo cele, v dajatvah je bilo med njima le malo razlik,⁶⁵ lastnik pa je bil do leta 1682 označen kot dvojni gruntar. Leta 1520 je bil to Tomaž **Oblak**, nato Simon in njegov sin Jurij, med 1610 in 1651 pa Andrej Oblak. Njegova posest je v urbarju iz leta 1630 opisana približno takole: posest leži pri hubi Urše Štefančič,⁶⁶ Andrej je v urbarju sicer vpisan kot lastnik dveh hub, vendar se ti obdelujeta skupaj in predstavljata le eno gospodinjstvo (Wohnung). Posest je bila bolj planinska, saj je imel Andrej razmeroma malo posevkov (v helmih): pšenice 2, sorščice 1, ovsa 3, pšenice in ječmena 5, lana 4, ajde 6, prosa $\frac{1}{4}$. Je pa zato imel toliko več živine, čez zimo je redil 18 govedi, 15 ovc in 12 koz. Za Andrejem so bili do leta 1754 lastniki še Matija, Katarina in Jera Oblak, grunt pa od leta 1709 dalje ni bil več velik za dve hubi, temveč le še za eno in pol. Priimek Oblak je bil pri hiši tudi leta 1785, ko je bil lastnik Luka Oblak. Za njim je v cerkvenem urbarju vpisan Jurij Malavašič (Georg Malabashiz). Jurij (1765–1835) je bil Marinčev s Planine, njegova žena Urša Arhar (1778–1801, por. 1793), pa je bila domača hči. Dedovala je hči Helena, v urbarju so vpisani njen mož Andrej Bozovičar, njun sin Jožef in nato Anton Dolinar.

Košir navaja kot prvega lastnika Jerneja **Arharja**, nato njegovega sina Luka Arharja (1737–1794), leta 1793 je s prisojilom dobila posest Uršula Arhar (1778–1801), po njeni smrti jo je z izročilom dobil njen mož oziroma vdovec Jurij Malavašič, prvi lastnik v zemljiški knjigi.⁶⁷ Arharjev, ki jih omenja Tone

urbarju. Vendar so se dajatve v tem obdobju spreminjale, tako da obstaja tudi možnost, da sta lastnika med 1520 in 1560 zamenjala prvo in tretjo hubo. To bi pomenilo, da je pred letom 1560 dvojna huba zajemala ozemlje okrog vasi, tretja pa je bila v Logu. Pri zamenjavi bi lastnik kasnejših Lučin št. 3 (Drmot) dobil polovico dvojne hube v vasi. Ta zamenjava bi tudi pojasnila, zakaj stavbe Drmotovega grunta ležijo tik ob mejah z Arharjevim gruntom, Dolge Njive št. 1 (glej Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 279).

65 Od leta 1610 dalje so bile dajatve od ene hube 74 krajcarjev in 2 denariče, od druge pa 60 krajcarjev in 3 denariče.

66 Suhi Dol št. 5.

67 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 281.

Košir, med lastniki nismo našli. Morda je v matrikah vpisano hišno ime⁶⁸ in je bil Luka Arhar v resnici Luka Oblak, po domače Arharjev. Ali pa obratno in je v zemljiški knjigi namesto priimka Arhar vpisano (prvotno) hišno ime Oblak. Lastniki bi se lahko pisali Arhar, saj imamo glede lastništva nepokrito obdobje med terezijanskim katastrofom iz leta 1754 in cerkvenim urbarjem iz leta 1785 oziroma zemljiško knjigo, kjer pa je dostikrat namesto priimka zapisano hišno ime. Če so se lastniki res pisali Arhar, so morda prišli z Žirovskega. Lahko bi bili iz Hlevnega Vrha št. 1, kjer je bil v letih 1709–1714 lastnik Jurij Arhar. Drugod se priimek pojavi šele kasneje, najprej leta 1785, v Lavrovcu št. 7.⁶⁹

Dolge njive št. 3: Drmota

Huba poljanskega urada v Dolgih njivah (urb. št. 2), rektifikacijska številka Dolge njive 847, zaporedna št. zemljiške knjige 677.

Lastniki: Martin (1501), Caspar Stargar (1520), Augustin fig. Casper (1560, 1577–1579, 1586, 1604), Vrban Wuckhouez (1610), Laure Ablakh (1630), Hannß Oblakh (1642–1645, 1647), Andree Dremotha oziroma Dermotha (1651, 1660), Hannß Dermotha (1677–1682, 1709–1714, 1754), Jurj Dermota (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Douge nive 3, Hanß Dermotta, huebsaß ohne handwerkh.

Njive (5): na Werdo, na Somajo, pod Somejam, v: brego, v: logu.

Vrt: nima.

Travniki (2): v: logu, okoll nive.

Gozd: nima.

Leta 1501 je bil lastnik Martin, leta 1520 Gašper **Strgar**, nato pa pol stoletja, od leta 1560 do leta 1604, Gašperjev sin Avguštin, ki se je najbrž tudi pisal Strgar. Leta 1610 je v urbarju vpisan Urban **Bukovec**, leta 1630 pa Lovro **Oblak**, ki je redil 15 govedi in 15 ovc ter posejal (v helmih): pšenice 2, ovs 12, pšenice in ječmena 3, lana 3, ajde 3, prosa ¼. Nasledil ga je Janez Oblak, od 1651 dalje pa so se lastniki pisali **Dermota**. Andreja je nasledil Janez (verjetno dva v razdobju 55 let), leta 1785 pa je bil gospodar Matijev sin Jurij Dermota (1721–1802). Ta je grunt leta 1788 izročil hčeri Maruši (1765–1799), ki se je omožila s Kožuhovim Gregorjem Oblakom iz Prilesja, umrla pa je pri porodu sina Simona (1799–1868), ki je nasledil kmetijo.

Prilesje

1291 Prilezzi, 1318 Prilezzi, 1501 Prilesi, 1560 Prilessi, 1577–1579 Prelessi, 1586 Prelessi, 1604 Prilessy, 1630 Per Leši ali Per Leszi, 1677–1682 Per lessi, 1709–1714 Per Leši ali Per Leszi, 1754 Per Leši, 1825 Perlessie, 1900 Prelesje

Že leta 1291 in 1318 so bile v Prilesju tri hube, ki so se obdržale do danes. V urbarju leta 1630 izvemo, da so imele les v »*Suanikhi*«, skupne pašnike ali pa senožeti (gemain) pa v »*pach Brebounizi*«. Mlin je omenjen samo leta 1604, pri kasnejšem Kožuhovem gruntu.

68 Na tak primer smo nekajkrat naleteli v matičnih knjigah župnije Žiri: Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 184, 201.

69 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*.

Prilesje 1: Grogovc, 1900 Grogovc

Huba poljanskega urada v Prilesju (urb. št. 1), rektifikacijska številka Prilesje 842, zaporedna št. zemljiške knjige 689.

Lastniki: Vrbani Wradesko (1501), Marta filia Wradesko (1520), Martin fig. Jury (1560, 1577–1579), Marthin Steffantshitsh (1586, 1604), Michel Steffantshitsh (1604), Mathia Steffantshitsh (1610), Matthia Steffantschitsch (1630), Michael Reshnoschnikh (1642–1645, 1647–1651), Andree Rešnoschnikh (1660, 1677–1682), Andree Rasnoschnikh (1709–1714), Luca Ershnoschnikh (1754), Jernj Oblack (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Per Lessie 85, Lucaš Eršnoschnikh, huebsaß.

Jurj dem Luca Ersnosnhekh: 3 gast Jurj Oblakh und Janshe Pukalza, oba poročena, in Gregor Ersnosnhekh, samski, brez poklica.

Njive (9): Na Vranizh, pusta niva, Dernouz, Mestenak, A(O)llaikhe, pod pesk, Studenzeh, pod hrastie, per Seuniko.

Vrt: nima.

Travniki (2): okol niue, na perdalz.

Gozd: na Vranke.

Ta huba je bila verjetno najmlajša, najmanjša ali pa najslabša od treh. Na to kaže nizka višina dajatev v letu 1501, na mlajši nastanek pa morda to, da je imela večino zemljišč v celku.⁷⁰ V urbarjih je vpisana kot prva, skozi celotno obdobje pa je plačevala nekoliko manj dajatev kot preostali dve hubi v Prilesju. Leta 1501 je bil lastnik Urban **Bradeško**, ki je imel še eno hubo, kasnejšo Kožuhovo. Tam se je priimek obdržal, tu pa ne. Za Urbanom je namreč dedovala hči Marta, leta 1560 pa je bil lastnik Martin, sin Jurija.⁷¹ Nato so tu živeli Martin, Mihael in Matija **Štefančič**. Slednji je leta 1630 čez zimo redil 15 govedi in 10 ovc, posejal je (v helmih): pšenice 2, sorščice 2, ovs 16, pšenice in ječmena 2, lana 4, ajde 5 do 6, prosa $\frac{1}{2}$. Leta 1641 je hubo kupil Mihael **Raznožnik**, nasledil ga je Andrej, v terezijskem katastru pa je vpisan Luka **Erznožnik**. Takrat je bila kmetija precej velika, imela je 9 njiv, na njej pa so živeli tudi trije gostači brez poklica. Leta 1785 je bil po cerkvenem urbarju lastnik Jernej **Oblak**, ki ga najdemo tudi še v zemljiški knjigi. Poročen je bil s Kožuhovo Uršo Oblak, ki je domačijo prevzela leta 1790, ko se je drugič poročila z Gregorjem **Bozovičarjem** (1762–1829), ki je hiši dal sedanje hišno ime – Grogovc. Urša je leta 1817 kmetijo izročila hčeri, Maruši Bozovičar (1794–1884).⁷²

Prilesje 4: Jurman, 1900 Jurman

Huba poljanskega urada v Prilesju (urb. št. 2), rektifikacijska številka Prilesje 843, zaporedna št. zemljiške knjige 690.

Lastniki: Petter Wattusel (1501), Wendit Matschek (1520), Matheus Matsheghk (1560, 1577–1579), Matheuß Matshighk (1586, 1604), Hannshe Mätshighk (1610), Hanns Mätschekh (1630), Michael Zorn (1642–1645, 1647), Jury Mätshekh (1651, 1660, 1677–1682), Marco Matshekh (1709), Hanß Matshekh (1714), Marusha Matschekh (1754), Georg Schakel (1785), Marusha Matscheg (Zk).

⁷⁰ Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 309.

⁷¹ Ob njegovem imenu je pripis (naknadno prečrtan), da je bil »forstner« za Črni vrh pri Lučinah. Če je istoveten z Martinom Štefančičem iz leta 1586, potem je bil po rodu iz Suhega Dola št. 5.

⁷² Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 310.

Bekanntnuß Tabellen: Per Lessie 86, Maruscha Mackhekh, huebsaßin.

Njive (4): v: Wrego, Snoshet, na Ollakah, Krauth akherl.

Vrt: Ein gartten v Keiner Consideraun.

Travniki (2): Snoshet, pernivah.

Gozd: nima.

Huba je v prvih urbarjih vpisana kot tretja, od leta 1577 dalje pa kot druga.⁷³ Prvi znani gospodar je bil leta 1501 Peter **Wattusel**, nato pa do leta 1630 Bende, Matevž in Janez **Maček**. Janez je leta 1630 čez zimo redil 10 govedi in 10 ovac, posejal je (v helmih): pšenice 1, sorščice 1, ovs 8, pšenice in ječmena 2, lana 2, ajde 3, prosa ¼. V letih 1642–1647 je v urbarju vpisan Mihael **Zorn**, že leta 1651 pa se vrne priimek Maček, ki se obdrži do leta 1754. V teh sto letih so bili lastniki Jurij, Marko, Janez in Maruša Maček. V cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan Jurij **Žakelj** (1734–1794), sin Jurija z Žirovskega. Po njem je grunt dobil novo hišno ime, Jurman. Poročen je bil z Uršo Planinšek, leta 1793 ga je nasledil sin Ignac (1772–1817). Ta je bil najprej poročen z Marušo Maček (1770–1796), nato pa z Nežo Likar. Nasledila ga je hči iz drugega zakona, Jera (1805–1859), ki je vzela Kožuhovega Antona Oblaka.⁷⁴ V zemljiški knjigi so po vrsti vpisani Maruša Maček, roj. Planinšek, Urša Maček in Ignac Žakelj (Ignac Maček recte Žakelj).

Prilesje 5: Kožuh, 1900 Kožuh

Huba poljanskega urada v Prilesju (urb. št. 3), rektifikacijska številka Prilesje 844, zaporedna št. zemljiške knjige 691.

Lastniki: Vrbani Wradesko (1501), Gregor Wradesko (1520), Wallandt fig. Spetha Bradeshkha (1560, 1577–1579), Walandt Wredeshkha (1586), Gregor fig. Walandt Wredeshkho (1604, mlin), Gregor fig. Walandt Wredeshkho (1610), Gregor Bradeschkho (1630, 1642), Gregor Oblakh (1645, 1647–1651), Andree Oblakh (1660, 1677–1682, 1709), Vallentin Oblakh (1714), Mathia Oblackh (1754, gostač Jacob Oblakh, poročen), Mathias Oblack (1785), Joseph Oblack (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Per Lessie 87, Mathia Oblakh, huebsaß ohne handwerkh.

Mathia Oblakh: 1 gast Jacob Oblakh, poročen, brez poklica.

Njive (4): Pod Shpillam, po Werdo, pod Koslam, na Ollakah.

Vrt: Ein gartten von Keiner Consideraun.

Travniki (3): Spod sadia, Snoshet, Shpillo.

Gozd: v: Shpillo.

Leta 1501 je bila to druga huba Urbana **Bradeška**, glede na dajatve nekoliko večja oziroma bolj-ša kot prva (Prilesje št. 1). Takrat, in tudi še leta 1560, je v urbarjih vpisana na drugem mestu, od leta 1577 dalje pa na tretjem (glej tudi Prilesje št. 4). Urbana je na prvi hubi nasledila hči Marta, na tukajšnji pa Gregor. Za njim so se zvrstili še Špela, njen sin Balant in njegov sin Gregor Bradeško. Ta je leta 1630 redil 15 govedi in 10 ovc ter imel naslednje posevke (v helmih): pšenice 3, ovs 16, pšenice in

73 Zamenjalo se je mesto vpisa ali pa so lastniki med sabo zamenjali hubi; z dajatvami si ne moremo pomagati, obe sta plačevali enake.

74 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 317.

ječmena 4, lana 3, ajde 5, prosa ⅓. Gregor Bradeško je še vpisan v urbarju leta 1642, z opombo, da je njegovo hubo leta 1640 kupil Marko **Oblak**, leta 1643 pa je kot lastnik vpisan Gregor Oblak. Za njim so se zvrstili Andrej, Valentin in Matija Oblak (1718–1793), nato pa Jožef (1768–1844), ki je domačijo prevzel leta 1790.⁷⁵

Suhi Dol in Goli Vrh

1501 Suchidoll, 1560 Suchidol, 1577–1579 Suchidoll, 1586 Suchidol, 1604 Schuidoll, 1630 Suchidoll, 1677–1682 Sushi Doll, 1709–1714 Suchi Doll, 1754 Suchi Doll, 1825 Suchidoll in Golwerch, 1900 Golivrh in Suhidol

Razvodnica med porečjem Poljanske Sore in Ljubljane je bila meja med loškim in polhograjskim deželnosodskim gospostvom, od Smrekovca nad Smrečjem in Hlevnim Vrhom pa do Tošča (1021 m). Na vsej razvodnici je bil pred načrtno kolonizacijo naseljen le najnižji preval v Suhem Dolu.⁷⁶ Po tej razvodnici je skozi Suhi Dol potekala tudi razmejitev med prafarama Stara Loka in Šentvid nad Ljubljano. Ti dve meji sta imeli za posledico kasnejše meje: župnijske, meje naselij in katastrskih občin, ki delijo skupaj stoječe hiše v suhodovski dolini, zdaj v tri naselja (Suhi Dol in Goli Vrh, Šentjošt in Planina nad Horjulom), tri katastrske občine (Lučine, Šentjošt in Butajnova), dve občini in dve župniji. Leta 1295 so prek te meje vdrli polhograjski fevdalci in povzročili škodo na freisinških posestih v Lučinah.⁷⁷

Suhi Dol je s tem imenom prvič omenjen v urbarju leta 1501, tu sta bili dve hubi, lastnik obeh je bil Štefan Bende. Obe hubi sta obstali kot dvojni grunt enega lastnika vse do 1754 in še naprej (glej hišno št. 5). V urbarjih sta vpisani za Prilesjem in Lučinami ter pred Dolgimi Njivami. Morda sta nastali pred letom 1291: v tem urbarju sta za Dolgimi Njivami vpisani dve hubi, ki pa ju v urbarju leta 1318 ni več, ker sta bili verjetno opuščeni. Nato bi bili do leta 1501 lahko ponovno naseljeni (dvojni grunt Suhi Dol št. 5 bi bil lahko huba *locata Primus* iz leta 1291), lahko bi bili priključeni drugim hubam, ali pa sta na mestu opuščени hub nastala rovta v Golem Vrh.⁷⁸

V opisu vasi Suhi Dol v urbarju loškega gospostva iz leta 1630 je navedeno, da so v Suhem Dolu tri hube.⁷⁹ Prva, ki skupaj z opuščeno hubo tvori skupno posest, spada v loško gospostvo. Drugi dve hubi sta last župnijske cerkve sv. Jurija v Stari Loki in spadata pod polhograjsko deželnosodsko gospostvo.⁸⁰ Meja med obema sodnijama je potekala prav skozi vas.

75 Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 320.

76 Košir, *Suhi Dol in Suhodovci*. Naključne najdbe iz kamene dobe in antike, o starejši naselitvi pa verjetno priča tudi hrib Gradišče.

77 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 17.

78 Glej op. 63.

79 ARS, AS 783, Gospostvo Škofja Loka, knjiga 18. Opis vasi Suhi Dol: »*Suchidoll. Alda feindt Zwar drei hueben, gehört aber nur ain hueben vnd ein öde hueben vnter die herrshafft Lakh, die anderen zwo hueben gehören vnter St. Georgen Pfarr kürchen zu Lakhlig aber shon in Billichgräzer Landt gericht, dann der Gerichts. Confin geth in diesen dorff durch.*«

80 Starološka cerkev je imela v Suhem Dolu vsaj od leta 1701 pa do leta 1783 v lasti tri hube. Dvojna huba je dobila hišno številko Planina 14, Sedej, tretja huba pa Šentjošt 29, Košir. Hiše, ki so stale v suhodovski dolini, vendar niso bile v lasti loškega gospostva, so namreč dobile hišne

Leta 1770 je imela vas ime Goli Vrh in Suhi Dol, ker so ob formiranju naselij dvojni hubi iz Suhega Dola priključili tudi dva rovtva iz Golega Vrha. Oba sta bila leta 1560 vpisana v poljanski urad, nato pa prepisana v hlevnovrškega. Vendar pa nista spadala v žirovsko predjožefinsko župnijo, temveč v poljansko, pod podružnično cerkev sv. Vida v Lučinah.

Goli Vrh št. 2: Trček, 1900 Trčk, 1825 Tertz

Rovt hlevnovrškega urada Coniverch (urb. št. 2), rektifikacijska številka Coniverch 56, zaporedna št. zemljiške knjige 673.

Lastniki: Blass Tertshighk (1560), Matheuss Tertshighk (1577–1579, 1586, mlin), Mathauss Tertshikh (1604, mlin), Matheuss Tersheckh (1610, mlin), Andrej, sin Matevža Trčka (1630), Andre Tertshākh (1659, 1668), Peter Tertshikh (1674, 1677), Marthin Tertshekh (1682, 1688), Sebastian Tertshekh (1694, 1709–1714, mlin), Paul Tertsheck (1754, 1 huba), Paul Tertscheck (1785 urbar sv. Vida), Matthauss Terschik (1785 jožefinski kataster, Zk)

Ta rovt je bil že leta 1560 vpisan v poljanski urad, kot prvi v rubriki Choiniwurch.⁸¹ Lastnik je bil Blaž **Trček**, vendar pa je vpis prečrtan, dodana je opomba, da se vodi v hlevnovrškem uradu, kjer ga dobimo od leta 1577 dalje. Rovt je verjetno izkrčil sam, saj so enak priimek imeli tudi prvi lastniki sosednjega rovtva (Žirovski Vrh št. 1, Škrbina), ki je bil tudi vpisan v urbar že leta 1560.⁸² Trček so se tu pisali vse do leta 1785, za Blažem so se zvrstili še Matevž, njegov sin Andrej, Peter, Martin, Boštjan, Pavel in Matevž. Rovt je bil velik, leta 1630 je v urbarju loškega gospodstva opisan takole: *Njegovo oze mlje je obširno, kakor kakšna kmetija, a leži na nekem mrzlem kraju visoko na Žirovski Gori.*⁸³ Čez zimo so redili 18 govedi, 12 ovc in 6 do 8 koz. Posejali so (v helmih): pšenice 2, ovsa 14, rži 6, lana 2, ajde 3, ječmena ½. Njihovo zemljišče je segalo tudi na severno stran Žirovskega vrha, leta 1785 so v jožefinski katastrski občini Žirovski vrh imeli 15 oralov zemljišča in tu je verjetno v Račevi stal njihov mlin.⁸⁴ Ta je v urbarjih omenjen neprekinjeno od leta 1577 do 1714. V franciscejskem katastru iz leta 1825 zemljišča v k. o. Žirovski vrh nimajo več.

Leta 1785 je v cerkvenem urbarju še vpisan stari gospodar Pavel Trček (1719–1799). Tega leta je izročil kmetijo sinu Matevžu, ki je že vpisan v jožefinskem katastru in zemljiški knjigi. Za Matevžem je dedovala hči Jera (1789–1843), ki je vzela Andreja Martinška iz Črnege Vrha 25.

številke Planine in Šentjošta. Opisane so v dodatku h knjigi *Življenje na Lučinskem: Leben - Seljak, Demšar: Hiše na Lučinskem med letoma 1291 in 1785*.

81 Rubrike s tem imenom v kasnejših urbarjih poljanskega urada ni več. Po tem, ko so oba rovtva, nastala na Golem vrhu, prepisali v hlevnovrški urad, so preostale 4 razvrstili pod Stržine in Hotovljo, kar tudi dejansko ustreza njihovi lokaciji. Tudi primera iz žirovskega urada (rubrika rovtarjev in kajzarjev Javorjev dol ter rubrika kajzarjev poimenovana Dobračeva) kažeta, da so rubrike druge kolonizacije poimenovali po lokaciji prvih naseljencev, nato pa so dodajali še naslednje, ne glede na to, kje so se ti nahajali (Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*). Isto velja za rovtve v osliški župi (Leben - Seljak, prispevek bo objavljen v knjigi, ki jo bo izdala Krajevna skupnost Sovodenj, predvidoma konec leta 2011).

82 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 151.

83 Kos, Loško gospodstvo, str. 95. Seyracher Perg je Kos prevedel kot Žirovska Gora, ustrežneje bi bilo Žirovski vrh.

84 Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*, str. 174.

Goli Vrh št. 3: Jesenko, 1900 Jesenko

Rovt hlevnovrškega urada Coniverch (urb. št. 3), rektifikacijska številka Coniverch 58, zaporedna št. zemljiške knjige 674.

Lastniki: Vrban Jessenkho (1560), Blashe Jessenco (1577–1579, 1586), Wlashe Jessenkho (1604), Blashe Jessenkho (1610), Blaž Jesenko (1630), Marco Jessenkho (1659, 1668–1674, 1677–1682, 1688–1694, 1709), Mathia Jessenkho (1714), Thoma (ali Thonne) Jessenco (1754), Mathias Jessenko (urbar cerkve v Lučinah, 1785), Jakob Mlinar (1785, jožefinski kataster), Georg Jessenko (Zk).

Enako kot Trčkov je bil tudi ta rovt leta 1560 najprej vpisan v poljanski urad, kot drugi v rubriki Choiniwurch, od leta 1577 dalje pa je bil voden v hlevnovrškem uradu. Leta 1560 je bil lastnik Urban Jesenko, enako kot pri Trčku pa se je tudi tu priimek obdržal vse do leta 1785. Za Urbanom so se zvrstili Blaž, Marko, Matija, Tone, Matija in Jurij Jesenko, pri čemer bi bila glede na dolgo obdobje lastništva Blaža in Marka lahko dva. Leta 1630 so čez zimo redili 12 govedi, 8 ovc in 3 koze, posejali pa so naslednje poljščine (v helmih): pšenica 1, oves 10, rž 3, lan 1½, ajda 3. Tudi njihovo zemljišče je segalo na severno stran Žirovskega vrha, leta 1785 so v katastrski občini Žirovski vrh imeli 4 orale zemljišča. V franciscejskem katastru iz leta 1825 zemljišča v k. o. Žirovski vrh nimajo več.

Leta 1785 je v cerkvenem urbarju vpisan Matija Jesenko (roj. 1743), ki je leta 1799 kmetijo izročil sinu Juriju (1779–1821), ta sinu Ignacu (1801–1851), leta 1857 pa jo je kupil Janez Košir, iz Lučin št. 6. Zaenkrat ni jasno, zakaj je v jožefinskem katastru kot lastnik vpisan Jakob Mlinar.⁸⁵

Suhi Dol št. 5: Kocon, 1900 Kocon, 1825 Kozun

Dvojna huba poljanskega urada v Suhem Dolu (urb. št. 1), rektifikacijska številka Suhi Dol 845, zaporedna št. zemljiške knjige 675.

Lastniki: Steffan Wendit (1501, 1520), Juri fig. Stefan (1560), Andre fig. Juri Steffantshitsh (1577–1579), Andree Steffantshitsh (1586), Vršha fia Jerne Steffantshitsh (1604, 1610), Vrscha fia. Jerni Steffantschitsch (1630), Laure Lomouiz (1642–1645 mlin, 1647–1651), Simon Koshier (1660 mlin, 1677–1682), Gregor Khoshier (1709–1714), Jurj Ferlan (1754), Thomas Ferlan (1785, Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Suche Doll 1, Jurj Ferllan, 2 huebsaß ohne handwerkh.

Njive (2): v: Shonzhni Platt, vossolineplatt.

Vrt: Ein gartl von Keiner Consideraun.

Travniki (4): Logu, pernivah (2), Snoshet.

Gozd: Illoushek.

Prvi znani lastnik te dvojne hube je bil Štefan **Bende**, leta 1560 pa Štefanov sin Jurij. Verjetno Bendetov, vendar priimek ni omenjen, kasneje pa si je po očetovem imenu nadel priimek **Štefančič**. Leta 1577 in 1586 je bil lastnik njegov sin Andrej Štefančič, leta 1604 in 1630 pa Urša, hči Jerneja Štefančiča. V urbarju iz leta 1630 je ena od obeh njenih hub označena kot opuščena (öde, verjetno mišljena neobdelana, uporabljala jo je za pašnik ali travnik), izvemo pa tudi to, da čez zimo redi 20 govedi, 15 ovc in 12 koz ter poseje (v helmih): pšenice 2, sorščice 3, ovs 16, pšenice in ječmena 6,

⁸⁵ Morda je bil drugi mož lastnice oziroma vdove Jesenko. Kasneje, leta 1796, se je Jakob Mlinar, 40 let, vdovec iz Golega Vrha 3, poročil v župniji Vrh, s Heleno Oblak.

lana 4, ajde 6, prosa ¼. Urša je bila verjetno zadnja od Štefančičev, za njo je bil med letoma 1642 in 1651 lastnik Lovro **Lemovec**, nato Simon in Gregor **Košir**, leta 1754 Jurij **Ferlan** (1704–1786), leta 1785 pa njegov sin Tomaž (1755–1841), ki je kmetijo leta 1808 izročil sinu Jakobu (1788–1847).

Kmetija je imela tudi mlin, ki pa je omenjen le v urbarjih iz let 1642, 1643 in 1660. Verjetno gre za mlin visoko v Logu, kjer so leta 2007 pri gradnji vodovoda našli mlinski kamen.⁸⁶

Zadobje

1291 Schirochidob, Allesin, 1318 Schirochidob, Allesin, 1501 Tschernovrch, 1560 Tschernowurch, 1577–1579 Tsherniworch, 1586 Tscherniburch, 1604 Tscherni Vorch, 1630 Tscherni Verch, 1642–1645 Tscherny Verch ins gemain Sadobiam, 1677–1682 Tsherni Verch ins gemain Sa Dobiam, 1709–1714 Tscherni Verch, 1754 Tscherni Verch ins gemain Sa Dobiam, Tscherni verch oder Sa Dobiam, 1825 Sadobie, 1900 Zadobje

1291, 1318, 1501 Samea, 1560 Sameyo, 1577–1579 Sameya, 1586 Sameia, 1604 Sameyo, 1630 Sa meio, 1677–1682 Sa Meio, 1709–1714 Sa Meio, 1754 Sa mejo

Ime Zadobje so prvotno nosile tri hube poljanskega urada Loškega gospostva (glej Zadobje št. 2, 3 in 4), ki so v urbarjih od leta 1501 vpisane v urbarski vasi Črni vrh, najkasneje leta 1642 pa so bile že znane tudi kot Zadobje. Nastale so pred letom 1291, takrat so dve imenovali Schirochidob, tretjo pa Allesin.

Leta 1770, ko so hiše prvič oštevilčili, se je oblikoval tudi današnji obseg naselja. Takrat so tem trem hubam priključili še eno hubo in dva rovta iz koroškega urada, ki so bili vodeni v urbarski vasi Za mejo.⁸⁷ Tam sta bili od leta 1501 dve hubi.⁸⁸ Obe sta verjetno nastali že med letoma 1291 in 1318: ena, današnji Bozovičar, je omenjena z naselbinskim imenom Ztreseschim leta 1315, druga pa je omenjena leta 1320 v Cremeniach.⁸⁹

⁸⁶ Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 49.

⁸⁷ Ime Za mejo ne pomeni, da te hube ležijo za mejo poljanskega urada: Blaznik, *Kolonizacija poljanske doline*, str. 15. Nanaša se na dejstvo, da so te posesti ležale tik ob meji s polhograjskim gospostvom. Enako ime najdemo tudi na drugi strani: danes hišno ime Zamejc, v urbarju polhograjskega gospostva iz leta 1498 ime naselja Samea: ARS, AS-1, Vicedomski urad za Kranjsko, t. e. 74, I/42, Lit. B–I, 4.

⁸⁸ Po urbarju iz leta 1630 je ena spadala pod podružnico sv. Vida v Lučinah in je bila verjetno zato leta 1770 priključena Zadobju. Druga huba je sodila pod zvon sv. Urbana: rektifikacijska številka 1147, hišna številka Bačne 10, hišno ime Potočnik.

⁸⁹ V koroškem uradu je v urbarju leta 1318 na koncu vpisanih 7 novih hub, nastalih med 1315 in 1320, neke na meji med loškim in polhograjskim gospostvom. Tej lokaciji v urbarju iz leta 1501 ustreza samo naselje *Samea*, kasneje *Sa meio*, kjer pa sta bili leta 1501 samo dve hubi in ne 7. Ena od teh dveh je današnji Bozovičar, druga Potočnik (glej op. 88). Med sedmimi novimi hubami sta v urbarju leta 1318 najprej vpisani dve z imenom *Ztreseschim* (ena ustanovljena leta 1315 in ena v nastajanju). Blaznik je menil, da gre za področje Frtica in da ena huba ustreza dvema polgruntoma Bozovičar v Zadobju, druga pa Zaretu (Blaznik, *Škofja Loka*, str. 204). V enem primeru gre res za Bozovičarja, ki pa ni nikjer označen kot dva pol grunta, temveč vedno le kot ena cela huba. Druga ne more biti Zare, ker je bil ta vpisan šele med novince, leta 1630, kot rovt. Za tema dvema hubama je v urbarju leta 1318 vpisana ena huba, ustanovljena →

Zadobje št. 2: Kovkar, 1900 Kokar, 1825 Sa Koukam

Huba poljanskega urada v Črnem Vrhu (urb. št. 3), rektifikacijska številka Črni Vrh 824, zaporedna št. zemljiške knjige 683.

Lastniki: Jacob Obtzerin (1501, 1520), Simon Kholkher (1560), Florian das Simon Kholckger Vater (1577–1579), Florian Kolkher (1586), Steffan Oblaghk (1604, 1610), Jury Oblākh (1630, 1642–1645, 1647), Sebastian Schubez (1651, 1660, 1677–1682), Matheus Plesenakh (1709–1714), Marusha Plesteniak in Jurj Plestenakh (1754, gostaç Casper Koshir, poročen, čevljar), Andreas Klementshtsch (1785), Peter Klementshtsh (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 75, Jurj Plestenakh, huebsaß.

1 gast Casper Koshier, poročen, Shusster.

Njive (8): na Kouk, na Loshiz, Sa koßouzam, vartazhah, na Werd, brinouiz, pod Seunikam, Sa skalo. Vrt: nima.

Travniki (2): po Dollin, Snoshet.

Gozd: v. goisdo.

Ta huba leži najbližje Prilesju in je v urbarjih leta 1291 in 1318 omenjena z lokacijo *Allesin*. Leta 1501 in 1520 je bil lastnik Jakob **Obtzerin**, 1560 Simon **Kovkar**, nato pa vsaj do leta 1586 Florijan Kovkar. Priimek sta si najbrž nadela po lokaciji kmetije, ki še danes nosi enako hišno ime, saj leži v bližini griča Kovk. Nato sta bila lastnika Štefan in Jurij **Oblak**, ki je leta 1630 redil 15 do 16 govedi in 10 ovc, posejal pa je (v helmih): pšenice 2 do 3, ovs 12, pšenice in ječmena 4, lana 3, ajde 4, prosa ¼. Jurij je bil še lastnik leta 1647, med letoma 1651 in 1682 Boštjan **Šubic**, med letoma 1709 in 1754 pa Matevž, Maruša in Jurij **Plestenjak**. V cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan Andrej **Klemenčič**, v zemljiški knjigi pa Peter Klemenčič, ki je leta 1792 izročil kmetijo sestri Mici Klemenčič, por. Buh. O njiju Košir v matičnih knjigah ni našel nobenih podatkov, verjetno je v zemljiški knjigi vpisan napačen priimek oziroma poreklo novih lastnikov, ki so se v resnici pisali Kržišnik. Zdi se namreč, da se je posest dedovala po Plestenjakih. V tej hiši je živel Neža **Plestenjak** (1750–1820), domnevno hči Jurija Plestenjaka, lastnika leta 1754. Leta 1765 se je poročila z Andrejem **Kržišnikom**, iz Bukovega vrha. Tu se je med letoma 1778 in 1794 rodilo njunih 6 otrok, leta 1792 pa je kmetijo prevzela hči Mica

leta 1320, nato sta navedeni še dve, nato pa huba, nastala leta 1319 v *Posavnitz* (Blaznik meni, da gre za Pasjo ravan). Zadnja, sedma nova huba je nastala leta 1320, v *Cremeniach*, blizu Kremenka v poljanskem uradu. To je tista, ki ustreza današnjemu Potočniku v Bačnah. Zdi se torej, da sta se do leta 1501 obdržali le prva in sedma huba iz leta 1318, preostalih pet hub je bilo opuščenih. V urbarju iz leta 1501 je na koncu koroškega urada navedenih 11 opuščenih hub, ki plačujejo samo v županov račun: 7 lastnikov je lokaliziranih v Hrastnico, Hojke in Bukov Vrh, za dva ne vemo, dve hubi pa sta vpisani brez lastnika (ležita na Planini v poljanski fari, Blaznik ju ni znal lokalizirati). Se pravi, da bi zadnje štiri opuščene hube lahko ležale blizu Lučinskega, peta, opuščena huba pa bi bila leta 1501 že lahko priključena Selevcu v Lučinah. Na mestu prvih štirih opuščenih hub so verjetno nastali prvi rovti in kajže. V štiftnem registru terezijanskega katastra je v urbarski vasi Zameja vpisanih 7 posestih enot, poleg obeh že omenjenih hub še ena kajža (Bukov Vrh št. 1) ter prvi štirje novinci koroškega urada (Zadobje št. 8, Kremenek št. 8, Zadobje št. 10 in Bukov Vrh št. 3).

Kržišnik (1780–1847), ki se je tega leta, stara komaj 12 let, poročila z Urbanom **Buhom**.⁹⁰

Zadobje št. 3: Tominc, 1900 Tominc, 1825 Mathor

Huba poljanskega urada v Črnem Vrhu (urb. št. 2), rektifikacijska številka Črni Vrh 823, zaporedna št. zemljiške knjige 684.

Lastniki: Petter (1501), Petter Matschek (1520), Jacob Matsheghk (1560, 1577), Jury fig. Jacob Matsheghk (1579), Jury Matshickh (1586), Jury Mätsheghk (1604), Waltheser Mätsheghk (1610), Marusch Matschökhin (1630, 1642–1645), Andree Lemouiz (1647–1651, 1660), Magdallena Steffantshitshin (1677–1682), Catharina Steffantshitshin (1709–1714), Luca Stephantshitsh (1754), Jacob Erschnoschnick (1785), Jacob Stephantshitsh recte Ershnoshnig (Zk).

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 74, Lucaß Stephantschittkh, huebsaß ohne handwerkh.

Njive (6): Sa mlako, hudaniua, pod Korittam, v: Preg, v: groblah, na Ostteh.

Vrt: Ein obstgartl von Keiner Consideraun.

Travniki (3): Vedoushek, Snoshet, v Slatim verh pod Sadam.

Gozd: nima.

Ta huba je bila tako kot sosednji Rožanc leta 1291 in 1318 v urbar vpisana z lokacijo Široki dob, lastnik obeh je bil »Martin de Schirochidob«. Leta 1501 je bil lastnik Peter, ki je verjetno isti kot Peter Maček, iz leta 1520. Ta priimek se je obdržal do leta 1645, za Petrom so bili lastniki še Jakob, njegov sin Jurij, Baltazar in Maruša Maček, ki je čez zimo redila 14 govedi, 13 ovc in 10 koz, posejala pa (v helmih): pšenice 2, sorščice 3, ovs 12, ajde 4, prosa . Med letoma 1647 in 1660 je bil gospodar Andrej Lemovec, nato pa do leta 1754 Magdalena, Katarina in Luka Štefančič. Kmalu zatem je postal lastnik Janez Erznožnik, saj naj bi bil tu leta 1763 že rojen njegov naslednik Jakob, ki je posest prevzel leta 1783 in je vpisan tako v cerkvenem urbarju kot tudi v zemljiški knjigi. Erznožniki so verjetno odgovorni za nastanek hišnega imena Tominc. Lahko bi sicer prišli iz bližnjega Prilesja, bolj verjetno pa s Koprivnika. Tam namreč najdemo tako Erznožnike kot tudi hišno ime Mathor,⁹¹ ki je zapisano tudi pri tem gruntu na katastrskem načrtu leta 1825.

Zadobje št. 4: Rožanc, 1900 Rožanc, 1825 Roschanz

Huba poljanskega urada v Črnem Vrhu (urb. št. 1), rektifikacijska številka Črni Vrh 822, zaporedna št. zemljiške knjige 685.

Lastniki: Matheus (1501, 1520), Gregor fig. Matheus Matsheghk (1560, 1577), Jury fig. Jacob Matshekh (1579), Gregor Matshighk (1586), Melchior Mätsheghk (1604, 1610), Melchior Matschikh (1630), Mathia Matschekh (1642), Melchior Matschikh (1645, 1647), Jury Khoshier (1651, 1660, 1677–1682), Primus Wessouitsher (1709–1714), Primus Wesouitsher (1754, obr. D), Luca Wesowitsher (1754, štiftni reg.), Martin Degarin (1785), Miza Wosovitsher (Zk).

⁹⁰ Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 371.

⁹¹ Erznožnik so se leta 1786 pisali v Koprivniku 19, hišno ime Mathor pa je imela hiša Koprivnik 20. Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*.

Bekanntnuß Tabellen: Sa Dobiam 73, Primaß Wischouitschar, huebsaß.

Njive (8): na pustotah, pod Krajam, per Seuniko, na hud nive, pod Korittam, v: Jedoushk.

Vrt: Ein gartl von Keiner Consideraun.

Travniki (2): Pod Sadjam, Snoshet.

Gozd: nima.

Ta huba, ki se stika s prej opisano Tominčevo, je bila leta 1291 in 1318 prav tako v lasti Martina iz Širokega doba, leta 1501 in 1520 pa je na njej živel Matevž, ki se je verjetno že pisal **Maček**. Njegov naslednik Gregor iz leta 1560 je bil namreč sin Matevža Mačka, na hubi pa je gospodaril še leta 1577. Nasledil ga je sin Jurij, ki je v urbarju vpisan nad njim. Gospodar je bil le kratek čas, saj je njegovo ime že prečrtano. Nato je bil lastnik spet Gregor, med letoma 1604 in 1630 pa Melhior Maček. Ta je čez zimo redil 15 govedi, 14 ovc in 5 koz, posejal je (v helmih): pšenice 3, sorščice 4, ovsa 16, pšenice in ječmena 3, ajde 5, prosa $\frac{1}{4}$. Leta 1642 je v urbarju vpisan Matija, leta 1643 in 1647 pa ponovno Melhior Maček. Med letoma 1651 in 1682 je bil lastnik Jurij **Košir**, leta 1709 pa Primož **Bozovičar**. Ta je še vpisan okrog leta 1754, v obrazcu D terezijanskega katastra, nasledil ga je Luka Bozovičar, vpisan v štiftnem registru. V zemljiški knjigi je kot prva lastnica vpisana Mica Bozovičar. Ker je kmetijo dobila z izročilom leta 1794, je bila verjetno domača hči. Vendar pa je bil že 10 let pred tem lastnik Martin **Dagarin**, vpisan v cerkvenem urbarju leta 1785. Sklepamo, da je bil to njen mož, nato je dedovala hči Marija Dagarin (1770–1810), leta 1810 je s testamentom posest dobil njen mož oziroma vdovec Janez Jezeršek (1771–1838), leta 1827 pa jo je prevzel njun sin Gregor (1808–1866).

Hišno ime se je sem verjetno zaneslo, izvira pa iz priimka. Leta 1501 se je Rosanetz npr. pisal lastnik zadnje, tretje hube v urbarski vasi Kremenek, ki je dobila hišno številko Kremenek št. 2.

Zadobje št. 5: Par Bozovičari, U Bozovicah, 1900 Bozovičar

Huba koroškega urada Za mejo (urb. št. 1), rektifikacijska številka Za mejo 1146, zaporedna št. zemljiške knjige 686.

Lastniki: Matheus f. Martin (1501, 1520), Steffan fig. Peter Sinitzer (1560), Stefan filig. Peter Sinicz (1577–1579), Steffan Sinitsher (1586), Steffan Senitsher (1604, 1610), Marco Senitscher (1630, mlin), Jacob Senitsher (1660, 1677–1682), Vallentin Senitsher (1709–1714), Jury Senitsher (1754), Jury Wesovitschar (1785), Andreas Wosouitscher (Zk).

Ta huba je ležala v koroški župi, v zaselku Za mejo. Prvi znani lastnik je bil Martinov sin Matevž, nato pa so se vse od leta 1560 pa do leta 1754 pisali **Seničar**. Najprej je bil lastnik Štefan (najmanj 50 let, verjetno sta bila dva, prvi je omenjen tudi kot Petrov sin), leta 1630 pa Marko. Ta je imel tudi mlin, čez zimo je redil 15 govedi in 20 ovc, posejal pa je (v helmih): pšenice 2, sorščice 2, ovsa 12, rži 2, pšenice in ječmena 2, lana 2, ajde 2. Za Markom so se do leta 1754 zvrstili še Jakob, Valentin in Jurij Seničar. Ponekod v urbarjih za isti priimek dobimo tudi obliko Pšeničar in Pšenica. Je pa manj verjetno, da bi se iz Seničarja razvil priimek Bozovičar, čeprav tega ne moremo izključiti. Že leta 1764 je namreč tu živel Jurij **Bozovičar** (1737–1807), z ženo Marjeto Bozovičar (1735–1795). Morda je istoveten z Jurijem Seničarjem, iz leta 1754, lahko pa je prišel od drugod.⁹² Jurij je posest leta 1790 zapu-

92 Priimek najdemo npr. leta 1630 pri sosedu Zaretu in Brložniku. Lahko bi nastal iz ledinskega imena.

stil sinu Andreju (1766–1833), ta pa sinu Francu (1797–1867).

Hišno ime morda izvira iz priimka, glede na obliko U Bozovicah pa bi bilo lahko tudi ledinsko.⁹³

Zadobje št. 8: Zare, 1900 Zare, 1825 Sarre

Novinec koroškega urada (urb. št. 1), rektifikacijska številka Za mejo 1149, zaporedna št. zemljiške knjige 687.

Lastniki: Gregor Wesouitsche (1630), Gregor Vesoutsher (1660, mlin), Mathia Kershishnikh (1677), Marthin Kershishnikh (1682, 1709–1714), Caspar Kershishnikh (1754), Michael Mrack (1785), Jera Kershishnig (Zk).

Ta kmetija je nastala iz rovta, ki je bil med novince koroškega urada vpisan kot prvi. Sodeč po tem je nastal razmeroma zgodaj, verjetno okoli leta 1600. Leta 1630 je bil lastnik Gregor **Bozovičar**. Čez zimo je redil 5 govedi in 5 ovc ter posejal (v helmih): sorščice 1, ovs 6, lana 1½, ajde 1½. Gospodaril je prav tako še leta 1660, takrat je imel tudi mlin.⁹⁴ Leta 1677 je bil lastnik že Matija **Kržišnik**, za njim Martin in leta 1754 Gašper Kržišnik. V cerkvenem urbarju je leta 1785 vpisan Mihael **Mrak**, v zemljiški knjigi pa kot prva Jera Kržišnik ali Platiša (1781–1811), vdova, ki je kmetijo dobila s prisojilom, leta 1804; tega leta se je poročila z Janezom Justinom.

Zadobje št. 10: Premetovc, 1900 Permetovc, 1825 Premetouz

Novinec koroškega urada (urb. št. 3), rektifikacijska številka Za mejo 1151, zaporedna št. zemljiške knjige 688.

Lastniki: Jury Aichkürn (1630), Jacob Kershishnikh (1660, 1677–1682), Allenkha Kershishnikhin (1709–1714), Vrban Oblakh (1754), Martin Oblack (1785, Zk).

Lastnik tega rovta je bil leta 1630 Jurij **Okorn**.⁹⁵ Rovt je izkrčil sam, čez zimo je redil 5 govedi in 7 ovc, posejal je (v helmih): pšenice ½, ovs 5, rži 2 do 3, lana 2 do 3, ajde 4. Nato sta bila lastnika Jakob in Alenka **Kržišnik**, leta 1754 pa Urban **Oblak**. V cerkvenem urbarju in na prvem mestu v zemljiški knjigi je vpisan Martin Oblak (1749–1817), vendar ne vemo, če je bil domači sin. Oblak se je namreč pisala tudi njegova žena Ana, posest pa je leta 1815 dobil njun sin Ignac (1789–1857).

Kremenik št. 8 (Zadobje št. 23): Brložnik, 1825 Wernoschenk

Novinec koroškega urada (urb. št. 2), rektifikacijska številka Za mejo 1150, zaporedna št. zemljiške knjige 774.

Lastniki: Michael Veßouitscher (1630, 1660), Sebastian Veßouitscher (1677–1682), Jerra Wesoutsherin (1709–1714), Alenka Wesoutsher (1754).

Ta hiša je prešla v Zadobje šele leta 1907, pred tem je spadala v naselje Kremenik. Leži v k. o. Lučine, vendar pa leta 1785 ni spadala pod zvon sv. Vida. Tudi to je bil rovt, izkrčen sočasno z Zaretom

93 Na enako ledinsko ime naletimo tudi na Ledinici pri Žireh. Leben - Seljak, Demšar, *Knjiga hiš na Žirovskem*.

94 Verjetno gre za mlin, ki je bil leta 1630 vpisan kot last sosednjega Bozovičarjevega grunta, Zadobje št. 5. Lahko bi stal tam, kjer je bil kasneje Premetovcov mlin (Zadobje št. 9), v grapi, zahodno od Zareta. Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 390.

95 Priimek je zapisan kot Aichkirn, kar pomeni želod.

in Premetovcem. Leta 1630 je bil lastnik Mihael **Bozovičar**, ki je rovt kupil. Čez zimo je redil 5 govedi in 5 ovc, posejal je (v helmih): sorščice 2, ovs 4, ajde 1½. Za njim so bili do leta 1754 gospodarji še Boštjan, Jera in Alenka Bozovičar. V času smrti je tu živel Primož **Bogataj** (1709–1791).⁹⁶ Morda gre za kajžarja, ki je leta 1754 vpisan v šiftnem registru terezijanskega katastra (Srednja vas, rektifikacijska št. 678, Žabja vas št. 2).

ZANIMIVOSTI Z LUČINSKEGA PRED LETOM 1800

Meja loškega in polhograjskega deželnosodskega gospostva

Meja je v poljanskem uradu opisana v urbarju Loškega gospostva iz leta 1630.⁹⁷ Tekla je od cerkve v Smrečju čez hrib »*na Stormiz*«, nato skozi »*Hudi Petsh*« in skozi vas »*Suchi dol*«, nato na »*Gabrouiz*«, »*Illeuitshi*« in proti »*Hrastnizi gegen Lakh*«. ⁹⁸ Več imen iz opisa meje najdemo na katastrskem načrtu iz leta 1825. Obmejna kmetija v Lučinah nosi ime Shelleuz, hriba nad njo pa imeni Kamnatgritz in Gabreuz. Ledinsko oziroma hišno ime Na Ilovši pa dobimo pri hiši Zadobje št. 6, ki je bila prvotno bajta grunta Zadobje št. 5, Bozovičarja.

Rovtarska kolonizacija Lučinskega

Do leta 1560 so izkrcili prva rovta nad dolino Brebovščice, ki sta dobila hišni številki Brebovnica št. 14 (Šimc) in Žirovski Vrh Sv. Urbana št. 23 (Rovtar) ter oba rovta na Golem Vrh (Trček in Jesenka). Naslednji je bil leta 1586 vpisan rovt Brebovnica št. 3 (Hrastovec, v bistvu kajža, ki jo je postavil lastnik bližnje hube v Zadobju). Okrog 1600 so nastali še trije rovti na levi strani Brebovščice (Brebovnica št. 8, 11 in 12) in rovt v dolini (Brebovnica št. 2, tudi kajža). Približno v istem času so bili v koroškem uradu izkrceni rovti Kremenik št. 8 (Brložnik) in Zadobje št. 8 in 10 (Zare in Premetovc).

Mlini

Kdaj je nastal prvi mlin na Lučinskem, žal ne vemo. Leta 1501 jih je bilo v poljanskem uradu 8, v koroškem pa nobenega. Število mlinov je vpisano na koncu, pri datjavah v županov račun, ne pa tudi pri posameznih hubah oziroma njihovih lastnikih. Leta 1560 so jih že vpisovali pri hubah, takrat je bil

⁹⁶ Košir, *Življenje na Lučinskem*, str. 414.

⁹⁷ ARS, AS 783, Gospostvo Škofja Loka, knjiga 18: opis meje polhograjskega in loškega deželnosodskega gospostva: Gerichts Confin Gegen Pillichgräzer Herrschafft. Von Vnser lieben frauen Kirchen Zu *Smretshi* (negst an wreg) : geht der Gerichts Confin an (beruerten) Strasißen *per Laberich* auf den Püchel *na Stormiz*, hernach durch *Hudi Petsh*, vnd durch das dorff *Suchi doll*, die zween Paurn alda zu Suchidoll so vunter St: Georgen Pfarr Kirchen zu Lakh gehören, seindt alberait in Pillichgräzer Gericht, der Lemouiz aber desßen (Ehewirthin) im Vrbar (znak verjetno pomeni »und«)..Herrschafft Lakh Sas Vrsha Steffantshitschin schreibt, ist (auf) den Lakherishen Gericht, Von Suchidoll auf den Perg *na Seleuzouim Vuerchou* oder Kaminizo, Volgents *na Gabrouiz*, von danen *na Illeuitshi*, hernach durchauß nach der höche biß in die *Hrastnizi* gegen Lakh.

⁹⁸ Opis meje iz urbarja loškega gospostva iz leta 1630 (f. 16'), ki pravi: »Von der Herrschafft Lohitsch an, von St. Jobst kirchen geht der Confin, na Sherauzki verch«, so interpretirali kot mejo loškega gospostva (Kos, Loško gospostvo, str. 125, Blaznik, *Škofja Loka*, str. 16), opisan pa je del meje logaškega in polhograjskega gospostva.

na Lučinskem en mlin v lasti kasnejšega Vovšarja, Lučine št. 7. Število mlinov se je spreminjalo, nekateri so bili opuščeni, drugi so menjali lastnike. Tu skušamo poiskati predhodnike tistih mlinov, ki so se obdržali. Bili so štirje, vsi ob Brebovščici, in so obstajali kot samostojne posesti skozi celotno obdobje, od leta 1660 do 1825. Leta 1770 so dobili hišne številke Brebovnica 1, 4, 6 in 7. Kot samostojne posesti so v urbarjih prvič vpisani leta 1621 (Košpir, Brebovnica št. 4), leta 1626 (Bloška, št. 6), leta 1629 (Žagar, št. 1) in leta 1660 (Bolka, št. 7).

Leta 1560 in 1577 je obstajal le en mlin (Vovšar, Lučine št. 7), leta 1586 dva (Vovšar in Žerovc, Lučine št. 9), leta 1604 štirje (poleg Vovšarja in Žerovca še Benetk, Lučine št. 6, ter Kožuh, Prilesje št. 5). Leta 1610 so bili še vedno štirje mlini (dva pri Benetku, eden pri Vovšarju ter eden pri Šimcu, Brebovnica št. 14). Verjetno je bil eden od obeh Benetkovih mlinov pred tem, leta 1604, v lasti Žerovca. Leta 1625 so pri Benetku vpisani že trije mlini,⁹⁹ leta 1626 dva, nato pa ta dva mlina najdemo pri hubah Jakoba Oblaka: leta 1630 pri Benetku, v letih 1643–1645 pa pri Škrbincu, Lučine št. 5. V urbarju 1625–1627 ni mlina pri Vovšarju, je pa spet vpisan leta 1630. Skupaj so bili leta 1610 štirje mlini (vsi pri hubah), leta 1630 šest (trije pri hubah in trije kot samostojne posesti), v letih 1642–1643 pet (dva pri hubah in trije samostojni), leta 1660 pa štirje samostojni. To pomeni, da so med leti 1630 in 1660 opustili dva mlina pri hubah.

Kateri mlini v lasti hub so se ohranili in postali samostojne posesti?

Samostojna posest Brebovnica št. 6 (Bloška) je vpisana prvič leta 1626 med kajžarji, na zadnjem, 85. mestu. Lastnik je bil Jakob Oblak, ki je hišo in mlin kupil, mlin je bil leta 1625 last njegovega brata Gašperja iz Lučin št. 6 (Benetk), ki ga je najprej prodal Andreju Koširju.¹⁰⁰ Leta 1625 je pri tem mlinu vpisano, da ga je Gašper Oblak kupil od Ahaca Guzelja, ki je bil leta 1610 lastnik Brebovnice št. 14 in pripadajočega mlina. Ujema se višina dajatev za ta mlin v letih 1610, 1625 in 1626, ko je bil v lasti treh različnih lastnikov.¹⁰¹

Mlin Brebovnica št. 7 (Bolka) je postal samostojna posest pred letom 1660, ko se pojavi v urbarju kot zadnja vpisana kajža in kjer izvemo, da ga je od Jakoba Oblaka kupil Jakob Lemovec. Gre za enega od obeh mlinov, ki sta bila leta 1610 vpisana pri hubi Jakoba Oblaka (Benetk, Lučine št. 6).

Brebovnica št. 1 (Žagar) je prvič vpisana v urbarju iz leta 1630 med novinci, kot mlin, žaga in hiša Gašperja Oblaka, s pripisom, da je Gašper to posest kupil, v urbar pa so ga vpisali leta 1629. Glede na lokacijo hiše, ki leži na robu katastrske občine, bi bilo možno, da ta mlin prej ni spadal pod Lučinsko.¹⁰²

99 Prvega in tretjega je kupil; prvega pred precej leti (in je verjetno že vpisan leta 1610), tretjega pa od Ahacija Guzelja (ta je bil lastnik Brebovnice št. 14, Šimcu).

100 Jacob Ablakh vor der Müll so sein bruder der Casphar Abakh dem Andree Koschür verkhaufft so er durch Einstandrecht an sich gebracht.

101 Obremenitev mlina je bila 10 krajcarjev, medtem ko je bila obremenitev ostalih mlinov v teh letih 2 krajcarja in 2 denariča.

102 Lahko bi šlo za mlin, ki je bil med letoma 1577 in 1610 v lasti rovta Stržine 2 (rektifikacijska številka Stržine 869, Žirovski Vrh Sv. Urbana 23, Pri Rovtarju), leta 1625 pa ga niso več imeli. V poštevi bi prišle tudi posesti v Todražu, vendar tamkajšnji hubi nista imeli mlinov. Ali pa hube na Dolenji Dobravi, kjer dobimo leta 1604 in 1610 dva mlina, 1630 pa nobenega. Vendar se zdi, da se ta dva mlina pojavita leta 1630, med novinci, na 63. in 64. mestu. Lastnik ene hube je bil med 1604 in 1630 Janez Bogataj: mlin je leta 1604 in 1610 vpisan pri hubi, leta 1630 pa najdemo

Brebovnica št. 4 (Košpir) je kot prvi samostojni mlin prvič vpisan v urbarju iz leta 1630, pod zaporedno št. 40, med novinci iz leta 1621. Posest je za 100 goldinarjev kupil Janez Lavter. Mlin bi lahko nastal tam, kjer je stala opuščena fužina, ki je bila leta 1609 v lasti Gašperja Oblaka. Dajatve pri hubi Gašperja Oblaka (Benetk, Lučine št. 6) so med letoma 1610 in 1625 padle iz 87 na 78 krajcarjev. Upad dajatev bi bil lahko posledica dejstva, da je Gašper na svojem zemljišču v Brebovnici leta 1609 postavil fužino, nato pa je ta del posesti prodal. Ker je lokacija tega mlina pod Prilesjem, bi pred nastankom fužine tukaj lahko stal tudi mlin, vpisan v urbarju leta 1604, v Kožuhovi lasti, Prilesje št. 5.

Katera dva mlina pri hubah sta bila opuščena med leti 1630 in 1660? Prvi je bil Vovšarjev, vpisan od 1560 do 1610 in nato še 1630 pri Lučinah št. 7. Drugi je eden od obeh Benetkovih, kasneje Škrbincovih mlinov, zadnjič vpisan leta 1643. Zapisi v urbarjih ne omenjajo lokacije teh mlinov. Prvi mlin je stal že leta 1560, drugi leta 1586 ali 1604. Zaradi zgodnjega nastanka bi kateri od obeh mlinov lahko stal kar na potoku, ki teče skozi Lučine.

V urbarjih je vpisan še mlin pri Koconu v Suhem Dolu št. 5, vendar le v letih med 1642 in 1660. To je verjetno mlin, ki so ga odkrili pri postavljanju suhadolskega vodovoda (2007). Mlin je vpisan v urbarju leta 1630 tudi pri Bozovičarju, Zadobje št. 5. Verjetno gre za isti mlin, ki je kasneje, leta 1660, pripadal Zaretu, Zadobje št. 8.

Rodbina Oblakov

Priimek Oblak je bil leta 1501 le v Lučinah, od tu pa se je v naslednjih stoletjih razširil po Poljanski dolini.¹⁰³ Morda je bil v Lučinah prisoten že prej, žal pa priimkov pred letom 1501 ne poznamo. Zelo verjetno je bil prisoten v polhograjskem gospostvu, saj v tamkajšnjem urbarju leta 1498 naletimo na lokacijo Oblak, kjer sta bili dve hubi.¹⁰⁴

Na tem mestu bomo na kratko povzeli le stanje na Lučinskem, kjer je imel Mihael Oblak leta 1501 in 1520 v lasti dve hubi v Lučinah. Predvidevamo, da sta nato dedovala sinova, saj se je priimek ohranil, imena lastnikov pa so bila različna. Na eni hubi je bil za Mihaelom lastnik Andrej, sin Jakoba Oblaka, leta 1586 in 1610 pa njegov sin Gašper (Škrbinca, Lučine št. 5). Na drugi hubi je Mihaela nasledil Gašper Oblak, leta 1586 je bil lastnik njegov sin Štefan (Vovšar, Lučine št. 7). Ta je zamenjal hubo z Markom Štefančičem, od leta 1604 dalje zato dobimo Oblake pri Žerovcu (Lučine št. 9) namesto pri Vovšarju, z menjavo lastništva pa sovпада tudi spremenjen vrstni red vpisa hub v urbarju leta 1604. Pri Žerovcu je bil tako leta 1604 gospodar Janez Oblak, ki je imel dva sinova, Gašperja in Jakoba.

mlin in kajžo v lasti Janeza Bogataja, na 64. mestu med novinci, vpisali so ga leta 1628. Lastnik druge hube z mlinom na Dolenji Dobravi je bil leta 1604 Urban Bukovec, leta 1610 pa Lenart Strgar. Lenart je bil lastnik tudi leta 1630, Urbana Bukovca pa najdemo leta 1610 kot lastnika v Dolgih Njivah, nobeden od njiju ni več imel mlina, se pa ta mlin verjetno pojavi med novinci leta 1628 na 63. mestu kot last Maruše Guzel. Oba mlina lahko sledimo do obrazca D terezijanskega katastra, ko je prišlo do sprememb oziroma nove izmere (*ordnuss*). V šiftnem registru smo našli samo lastnika prvega mlina (Tone Šubic, rektifikacijska številka Dolenja Dobrava 771; po zemljiški knjigi Dolenja Dobrava 1, kajža brez mlina, Lovro Bogataj), medtem ko lastnik drugega, Matija Selak, v šiftnem registru ni več vpisan.

103 Blaznik, *Kolonizacija*, str. 59–60.

104 Vpisani sta za hubami Lesnega Brda: ARS, AS 1, Vicedomski urad za Kranjsko, t. e. 74, I/42, Lit. B–I, 4.

Gašper je bil leta 1604 lastnik Benetkove domačije, št. 6 (morda se je priženil, prejšnja lastnica je bila Urša Andrejč), Jakob pa je že leta 1604 nasledil očeta Janeza pri Žerovcu, št. 9. Leta 1610 so se tako Oblak pisali na treh hubah: pri Benetku in Žerovcu sta živela brata Gašper in Jakob, Janezova sinova, pri Škrbincu pa je bil še gospodar Gašper, sin Andreja, iz prve veje Oblakov. Ta je v Lučinah verjetno zamrla, ohranila in razširila pa se je druga. Jakob je na svoji prvotni hubi gospodaril do leta 1645, v tem času pa si je pridobil še tri hube v Lučinah. Leta 1625 je bil že lastnik Škrbincove domačije, kjer je prej živela prva veja Oblakov. Nato je od brata Gašperja najprej, leta 1626, kupil enega od njegovih treh mlinov, pred letom 1630 pa tudi njegovo hubo pri Benetku in preostala dva mlina. Nazadnje je leta 1630 za visoko ceno, 1000 ogrskih dukatov, kupil še Selevčevo hubo (Lučine št. 1). Na hubah ga nato postopoma zamenjujejo drugi lastniki, vsi s priimkom Oblak: med letoma 1630 in 1642 Andrej pri Benetku, okoli leta 1643 sin Janez pri Selevcu, okoli leta 1648 Lovro pri Žerovcu in nazadnje med letoma 1651 in 1660 Štefan pri Škrbincu. Verjetno gre za Jakobove sinove (v urbarju je ta podatek omenjen le pri Janezu, Selevcu), ni pa to nujno. Do leta 1630 se je priimek namreč že precej razširil, v poljanskem uradu ga dobimo še pri šestih hubah: leta 1560 v Vinharjih in na Dolgih Njivah, od leta 1577 v Dolenjih Brdih (Dragoteš), najkasneje leta 1604 pa tudi v Zadobju ter Sestranski in Gorenji vasi.

Marko Oblak, ki je leta 1688 dobil plemiški naslov in postal lastnik graščine Puštal, je bil sin Andreja Oblaka iz Gorenje vasi.¹⁰⁵ To je bil verjetno Andrej Oblak, ki je bil lastnik šeste hube v Gorenji vasi, od 1604 do 1660 (glede na dolgo časovno razdobje gre morda za dva Andreja Oblaka, očeta in sina). Priimek Oblak je bil leta 1604 že precej razširjen, zato poreklo Andreja Oblaka ni znano. Njegova huba v Gorenji vasi je dobila leta 1754 rektifikacijsko številko 687 in leta 1770 hišno številko Gorenja vas 27. Zadnji lastnik tega priimka je bil Gregor Oblak, ki je vpisan tako v terezijanskem katastru kot tudi zemljiški knjigi loškega gospostva, nato je bil lastnik Anton Maček, leta 1845 pa je kmetijo nasledil njegov sin Janez. Hišno ime Oblak se je obdržalo, hiša ga je imela tako leta 1825 kot tudi še 1900.¹⁰⁶

Poljedelstvo

Posevki so v urbarju leta 1630 vpisani za vsako posest v helmih, v terezijanskem katastru (okoli leta 1754) pa v mernikih ljubljanske veljave¹⁰⁷ za kmetije v vaseh Lučine, Prilesje, Zadobje, Dolge Njive in Suhi Dol.¹⁰⁸ Helm je imel prostornino 20,12 litrov, mernik ljubljanske veljave pa 26,5 litrov.¹⁰⁹ Podatke o posevkih za leto 1630 smo preračunali v mernike ljubljanske veljave, tako da jih lahko primerjamo s tistimi iz terezijanskega katastra (tabela 2). Primerjava podatkov iz obeh virov pokaže podobne količine posejanega prosa (2 in 3), ovsa (127 in 150), lanu (26 in 28) in ajde (43 in 37). Vsota posevkov vseh žit (prosa, ovsa, pšenice, rži, ječmena in mešanih posevkov teh žit) je bila 231 mernikov leta 1630 in 246 mernikov leta 1754. Ker je seme predstavljajo v tem času približno tretjino količine požetega žita,¹¹⁰ lahko predpostavimo, da je za dajatve in lastno uporabo kmet imel približno

105 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 326. ARS, AS 818, Oblak - Wolkensperg, rodbina, št. 20: ženitno pismo Marka Oblaka, sina Andreja Oblaka iz Gorenje vasi na loških tleh (19. avgust 1657).

106 V seznamu stavbnih parcel franciscejskega katastra ima ta kmetija hišno številko Gorenja vas 36.

107 Ribnikar, Zemljiški kataster, str. 322.

108 ARS, AS174, Terezijanski kataster za Kranjsko, rustikalne napovedi loškega gospostva: t. e. 155.

109 Blaznik, *Škofja Loka*, str. 447.

110 Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, I. zv., str. 245.

dvojno količino posejanega žita, kar znese na hubo 29 mernikov leta 1630 in 32 mernikov leta 1754. Približno polovico te količine je bil oves.

Tabela 2: Posevki (v mernih ljubljanske veljave) na hubah v vaseh na Lučinskem leta 1630 in 1754.

Vas	Leto	Pšenica	Oves	Rž	Ječmen	Sorščica (pšenica in rž)	Pšenica in ječmen	Proso	Ajda	Lan	Skupaj
Zadobje	1630	5,7	30,4			5,3	5,3	0,6	9,8	2,3	59,4
Zadobje	1754	6,5	37	2,5	4,4	1		0,6	8,1	5,1	65,2
Lučine	1630	1,5	34,9				10,6	0,5	11,3	8,4	67,2
Lučine	1754	9	43		5	5		1,3	14,5	12	89,8
Prilesje	1630	4,5	30,4			2,3	6,1	0,4	10,2	6,8	60,7
Prilesje	1754	5,5	22		2	1		0,5	6	3,5	40,5
Suhi Dol	1630	1,5	12,1			2,3	4,5	0,2	4,5	3,0	28,1
Suhi Dol	1754	3	20		1	1		0,3	3	2	30,3
Dolge Njive	1630	3,1	18,9			0,8	6,1	0,4	6,8	5,3	41,4
Dolge Njive	1754	4,5	28		2,8	2		0,4	5,5	5	48,2
Skupaj	1630	16,3	126,7			10,7	32,6	2,1	42,6	25,8	256,8
Skupaj	1754	28,5	150	2,5	15,2	10		3,1	37,1	27,6	274

Živinoreja

Število govedi, ovc in koz je v urbarju iz leta 1630 vpisano za vsako posest. V terezijanskem katastru iz leta 1754 je za vasi Lučine, Prilesje, Zadobje, Dolge Njive in Suhi Dol vpisano število konj (nič), volov (36), krav (40), bikov (9), mlade govedi od 2 do 3 let (42) in skupno število ovc, koz, jagnjeti in prašičev.¹¹¹ Iz podatkov za leto 1630 smo za vasi pripravili pregled števila govedi, ovac in koz, ki so skupaj s podatki terezijanskega katastra v tabeli 3. Število govedi se je znižalo od 182 leta 1630 na 127 leta 1754. Vendar leta 1754 niso vštete mlade živali pod dvema letoma starosti. Če ocenimo število teh mladih živali pri 40 kravah na 40 do 60, potem je bilo število govedi v letih 1630 in 1754 zelo podobno. Tudi število ovac (158 leta 1630 in 166 ovac in jagnjeti leta 1754) se ni znatno spremenilo, število koz pa je padlo na polovico (od 39 na 20). Leta 1754 je pri 15,5 hubah v teh vaseh v povprečju prišlo na hubo 2,3 vola, 2,6 krave, 0,6 bika, 2,7 mladega goveda in 1,7 prašiča.

Tabela 3: Število domačih živali na hubah v vaseh na Lučinskem leta 1630 in 1754.

Vas	Leto	Govedo	Ovce	Koze	Jagnjeta	Prašiči
Zadobje	1630	44	37	15		
Zadobje	1754	40	17	4	6	5
Lučine	1630	45	46			
Lučine	1754	37	50		18	9
Prilesje	1630	40	30			
Prilesje	1754	22	23	13	12	6
Suhi Dol	1630	20	15	12		
Suhi Dol	1754	10	12			2
Dolge Njive	1630	33	30	12		
Dolge Njive	1754	18	18	3	10	4

111 ARS, AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko, Bekanntnuß Tabellen, t. e. 155.

Tabela 4: Urbar cerkve sv. Vida v Lučinah – letne dajatve (x.x.x = goldinar.krajcar.vinar), odmerjene leta 1785.

Vas	Hišna števil.	Kapital*	%	Interesse	Pizha	Wetter Mesß	Proze-ssion	Ruhe	Schooft	Nachbarshaft
Lučine	1	56.40.0	2.5	1.25.0	0.4.0	0.4.0				
	1	0.2.16	2.5	0.3.1						
	5	22.40.0	2.5	0.34.0	0.3.3	0.2.2	0.2.0			
	6				0.3.1	0.3.1				
	7	226.40.0	3.5	7.22.0	0.3.2			0.7.0	0.7.0	0.21.0
	7	3.58.0	2.5	0.6.0						
	9	105.24.0	2.5	2.38.0	0.4.0	0.5.0				
Dolge Njive	1	40.48.0	2.5	1.1.0	0.5.0	0.5.0				
	3	44.12.0	2.5	1.6.2	0.4.0	0.4.0				
Suhi Dol	5	39.40.0	2.5	0.59.0						
Goli Vrh	2	226.40.0 + 28.31.0	4 + 2.5	9.4.0 + 0.42.2	0.4.0	0.3.2				
	3	39.40.0	2.5	0.59.2	0.4.0	0.3.0				
Brebovnica	1	17.0.0	2.5	0.25.2						
	3	2.16.0	2.5	0.3.1						
	5	5.40.0	2.5	0.8.2						
	6	6.48.0	2.5	0.10.0						
	7	5.40.0	2.5	0.8.2						
	8	36.50.0	2.5	0.54.2	0.4.0	0.3.2				
	11	36.50.0	2.5	0.54.2	0.4.0	0.3.0		0.7.0	0.7.0	
	11	23.14.0	2.5	0.34.2						
	12	32.35.0	2.5	0.49.0	0.5.0	0.4.0				
	14				0.25.2	0.16.2				
Prilesje	1	104.16.0	2.5	2.36.2	0.5.0	0.3.0				
	4	34.0.0	2.5	0.51.0	0.34.0	0.18.2				
	5	188.15.0	2.5	4.40.2	0.10.0	0.8.2				
Zadobje	2	79.36.0	--	2.3.2						
	3	63.39.0	2.5	1.35.0	0.4.0	0.4.0			0.2.0	
	4	56.40.0	2.5	1.25.0	0.5.0	0.3.0				
	5	95.12.0	2.5	2.22.3	0.5.0	0.3.0			0.2.0	
	8	24.22.0	2.5	0.36.0	0.6.2					
	10	48.55.0	2.5	1.13.2	0.7.0					

*Kapital pomeni vsoto, ki jo je posamezna hiša dolgovala. Pri dveh hišah je zabeleženo, iz katerega časa izvira dolg (laut Schuld Brief): 14. 6. 1726 pri Lučinah št. 7 ter 9. 5. 1718 pri Golem Vrh. št. 2, ti dve hiši sta imeli tudi najvišje obresti. V naslednjem stolpcu je zapisana višina obresti (%), nato pa znesek, ki so ga na ta račun morali vsako leto plačati hišni lastniki (Interesse).

VIRI:

ARS (Arhiv Republike Slovenije):

- AS 1, Vicedomski urad za Kranjsko, š. 74, I/42, Lit. B – I, 4 (urbar iz leta 1498).
- AS 174, Terezijanski kataster za Kranjsko: t. e. 150, 151, 155, 211, 212, 213.
- AS 175, Jožefinski kataster za Kranjsko: t. e. 102.
- AS 176, Franciscejski kataster za Kranjsko: L 148.
- AS 783, Gospostvo Škofja Loka: knj. 7–30.
- AS 818, Oblak - Wolkensperg rodbina, št. 20.

ZAL (Zgodovinski arhiv Ljubljana), Enota v Škofji Loki:

- ZAL ŠKL 364, Glavna zemljiška knjiga gospodstva Škofja Loka, t. e. 4.
- ZAL ŠKL 364, Zemljiškoknjžna evidenca lastnikov, domačih imen, katarstrskih občin in vložkov, 1900–1930, t. e. 245.

NŠAL (Nadškofijski arhiv Ljubljana):

- ŽA Lučine: Urbar podružnične cerkve v Lučinah, 1785.

LITERATURA:

- Blaznik, Pavle: Kolonizacija Poljanske doline. *Glasnik muzejskega društva za Slovenijo* (1938) str. 1–62. Fotoponatis *Žirovski občasnik* 14 (1988), str. 67–128.
- Blaznik, Pavle: *Srednjeveški urbarji za Slovenijo, Urbarji freisinške škofije*. Viri za zgodovino Slovencev 4. Ljubljana : SAZU, 1963.
- Blaznik, Pavle: Zahodna meja loškega gospodstva po urbarju iz 1630 in po skici iz 1771. *Loški razgledi* 16, Škofja Loka : Muzejsko društvo, 1969, str. 105–111.
- Blaznik, Pavle: *Škofja Loka in loško gospodstvo (973–1803)*. Škofja Loka : Muzejsko društvo, 1973.
- Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev. Zgodovina agrarnih panog. I. zvezek. Agrarno gospodarstvo*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Inštitut za zgodovino, Sekcija za občo in narodno zgodovino; DZS, 1970.
- Juričič Čargo, Danijela; Žnidaršič Golec, Lilijana: *Vodnik po urbarjih Arhiva Republike Slovenije*, 1. zvezek, Ljubljana : Arhiv Republike Slovenije, 2005.
- Juričič Čargo, Danijela; Žnidaršič Golec, Lilijana: *Vodnik po urbarjih Arhiva Republike Slovenije*, 2. zvezek. *Urbarji v upravnih in rodbinskih fondih ter v delih fonda Terezijanski kataster za Kranjsko*. Ljubljana : Arhiv Republike Slovenije, 2009.
- Koblar, Anton: Loško gospodstvo freisinških škofov. *Izvestja muzejskega društva za Kranjsko* 1 (1891), str. 56–86.
- Kos, Franc: *Doneski k zgodovini Škofje Loke in njenega okraja*. Ljubljana : Matica Slovenska, 1894.
- Kos, Franc: Zgodovinski pobirki iz loškega okraja, *Izvestja muzejskega društva za Kranjsko* 2 (1892) zvezek 1, str. 1–29.
- Kos, Franc: Loško gospodstvo okrog 1630. *Izvestja muzejskega društva za Kranjsko* 7 (1897) str. 89–96, 123–130, 159–162, 185–204. Ponatis: *Žirovski občasnik* 4 (1983), str. 133–149.
- Košir, Tone: *Korenine našega drevesa : Mihov rod z Dolgih Njiv*. Škofja Loka : samozaložba, 2007.
- Košir, Tone: *Življenje na Lučinskem skozi stoletja*. Lučine : Krajevna skupnost, 2010.

- Košir, Tone: *Suhi Dol in Suhodovci: od prvih sledi do sedanjosti*. Dopolnjen 2. natis. Škofja Loka : samozaložba T. Košir, 2005.
- Leben - Seljak, Petra in Demšar, Alojz: *Knjiga hiš na Žirovskem: naselja, hiše in njihovi lastniki na ozemlju predjožefinske župnije Žiri pred letom 1900*. Žiri : Pegaz International, 2010.
- Leben - Seljak, Petra in Demšar, Alojz: *Hiše na Lučinskem med letoma 1291 in 1785*. Lučine : KUD Zala, 2011.
- Müllner, Alfons: *Geschichte des Eisens in Krain, Görz und Istrien von der urzeit bis zum Anfange des XIX. Jahrhunderts*. Wien und Leipzig : Verlag von Halm und Goldmann, 1909; Müllner, Alfons: *Fužine na Žirovskem, v: Prvih 50 let (1949–1999)*, zbornik / Kladivar Žiri, 1999, str. 140–151.
- Ribnikar, Peter: *Zemljiški kataster kot vir za zgodovino*. *Zgodovinski časopis* 36 (1982), str. 321–337.
- Smole, Majda: *Graščina Škofja Loka, Publikacije Arhiva SR Slovenije. Inventarji. Serija Graščinski arhivi; zvezek 1*, Ljubljana: Arhiv SR Slovenije, 1980.
- Vilfan, Sergij: *Pravna zgodovina Slovencev. Od naselitve do zloma stare Jugoslavije*. Ponatis 1. izdaje iz leta 1961. Ljubljana : Slovenska matica, 1996.